

TI KAADDA TI DIOS, TI BALLIGITAYO

JACKIE OESCH

***PANANGTAKKUAT TI PUSO TI DIOS BAYAT A DAGITI TATTAONA KET
TAGIKUAEN KEN AGNAEDDA ITI NAIKARI A DAGA.
DAGITI PAKASARITAN KET NAADAW MANIPUD KADAGITI LIBRO TI
JOSUE KEN DAGITI UK-UKOM***

“... INKABILKO TI NAMNAMAK ITI SAOM.”
SALMO 119:74

Leksion 1

1. Dagiti Suroten nga Inted ti Dios Kadagiti Papangulo ti Israel 8
2. Pagannurotan ken Panangipakat 9
3. Dagiti Dua nga Espia a Naibaon para iti Mision 10
4. Ti Akem ti Lakasa ti Tulag 13
5. Ti Israel Kas Maysa nga Ili 14

Leksion 2

1. Katulagan, Pannakakugit, ken Umili 16
2. Pananglikmot iti Jerico 18
3. Ti Balligi ti Israel 20
4. Ti Pannakaabak ti Israel 22
5. Dagiti Supapak ti Basol 25

Leksion 3

1. Pagpanpanunotan, Panangipakat ken Panangikabesa 28
2. Dagiti Dagadang para iti Panagtagikua 30
3. Panangdalus iti Daga 33
4. Pannakabingaybingay ken Pannakaiwaras ti Daga 35
5. Ti Panagpakada ni Josue 37

Leksion 4

1. Ti Ayab a Panangipaay ti Bagi ken Oras 39
2. Pinalpalugodan ti Israel ti Kabusor 41
3. Namangan ti Dios kadagiti Uk-ukom 44
4. Ti Pakatuladan ti Kababalin ti Israel 47
5. Laglagipen 49

Leksion 5

1. Laglagipen ti Dios ti TulagNa 52
2. Samson ti Nazareo 54
3. Maiparangarang ti Katatao ni Samson 56
4. Ti Pigma ni Samson ket Ipakitana ti Pannakabalin ti Espiritu 58
5. Ti Saan a Maiddep a Tarigagay ti Panagibales 61

Leksion 6

1. Ti Dios ti Ukom 63
2. Kukua ti Dios ti Panagibales 65
3. Ni Samson ken Delila 67

4. Ti Katatao ni Samson ken Kadatayo	69
5. Ti Pannakapukaw ti Panagkita ni Samson	72

PANANGRUGI

Bayat ti panagrugim iti panagadalmo iti Biblia, *Ti Kadda ti Dios, Ti Balligitayo* ket katuloy ti pannakigasangasat a naaramid a mangbukel ti amin biagmo. Ti panagdaliasatmo ket agbalin a naidumduma para kenka ken ken mangilasin iti biangmo babaen iti regget ken tarigagaymo a rumang-ay iti pannakaammom iti Biblia, ken iti panangbigbigmo kadagiti sumagmamano a barbaro nga agbibig. Ti panangipaaymo iti bagim ken orasmo nga agadal ti mangikarkari iti irarang-ay ti biagmo bayat nga agsasao ti Dios Kenka babaen iti Saona.

Maguyugoyka nga adda koma kenka dagiti lima a kasapulan. Dagitoy a banbanag ket mausarda kabayatan ti panagadalmo. Usarem dagitoy iti tunggal aldaw a panagadalmo a mangparang-ay ti kapadasam nga agadal.

1. Daytoy nga adalen iti Biblia: *Ti Kadda ti Dios, Ti Balligitayo*
2. Ti New International Version ti Nasantoan a Biblia (NIV). Palagip: No panggepmo ti gumatang, nasaysayaat no ti gatangem a Biblia ket adda dagiti:
 - a. Listaan ti linaonna nairaman ti listaan dagiti liblibro ti Biblia
 - b. Ligason dagiti sabali-a-pakabasaan, nasaysayaat no adda iti tengnga nga agpababa iti tunggal panid.
 - c. sabali a pakabasaan no sadino a paset ti Biblia ti pakasarakan ti isu met laeng a nausar a balikas a gagangay a masarakan iti likudan ti Biblia
 - d. sumagmamano a mapa a masarakan met laeng iti likodan ti Biblia
3. Lapis ken bolpen pagmarka a mangpabatad
4. Kuaderno wenno tablet
5. 3x5 wenno 4x6 a papel

Iti kaadda dagiti uppat a nailista iti #2, addaankan iti makaanay a ramit para iti panagadal ken sisasagana iti naballigi a panagsukisok iti amin a paset ti Kasuratan. No gumatgatangka iti Bibliam saanka nga agpangngadua a dumawat iti agtagtagilako iti tulong tapno makapagpiliika. Agpatulongka nangnangruna no agsapsapulka ti klase ti listaan dagiti sabali-a-pakabasaan.

Adda banag a kasapulam a maammoan: Adda dagiti nadumaduma patarus ti Biblia a masarakan kadagiti pagtagilakoan iti libro ken dagiti pagtagilakoan iti libro iti internet nga adda iti kabangibang a pagilian. Ti naisingasing ditoy a patarus a maaramat iti daytoy a panagadal ket New International Version nga am-ammo a kas NIV a patarus. Dagiti mabasa iti daytoy a panagadal ket naggapu iti NIV a patarus. Daytoy a patarus ket naipaulog manipud iti orihinal a texto ket dagiti agad-adal iti Biblia ket nagkaykaysada a daytoy a patarus ket as-asideg ti pannakaipaulogna ken inusarda dagiti balikas iti agdama a panawen. Adu dagiti nasasayaat a patarus a masarakan ken no dadduma makatulongda a mangilawlawag ken mangted iti pannakaawat ti maysa a paset ti Biblia. Kas nayon kadagiti dadduma a patarus ti Biblia, sumagmamano a Biblia ket mangididiaya babaen kadagiti nangiwarnak a kas “Adalen a Biblia” wenno “Mangidalan iti Pangadal iti Biblia” wenno “Panangipakat ti Biblia iti Biag.” Ididiaya dagitoy a Biblia ti nalawlaw a panangipakaammo ken sabsabali pay a nailawlaw a linaonna.

Dika agpangngadua a mangsurat ti Bibliam. Adda pammalubos kenka. Daytoy ti gapuna a nainayon ti ballpen ken pagmarka a pangpalatak. Bibliam daytoy tapno adalem. Tagikuaem daytoy babaen kadagiti insuratmo, dagiti inugedam pinalatakmo a minarkaan, pinatimbukelam, ken dagiti pagitudo! Maguyugoyka nga usarem ti kuadernom wenno/tabletmo para iti panangisuratmo dagiti kapanpanunotam, salsaludsod, ken pangsurotan iti panagdaliasatmo iti

daytoy a panagadal.

Tunggal maysa nga innem a leksion ket nabingaybingay iti lima a paset. Dagitoy a paset ket agpaayda laeng a kas mangidalan a tumulong kenka nga umaddang iti dagup daytoy nga adalen iti umiso a tiempo. Adda kenkan no kasano ti kapasasmo nga agadal. No maminsan adalen ket agkasapulan iti ad-adu nga oras ngem ti adda kenka ken kidkiddawenna kenka nga illeppasmo daytoy iti nasursurok ngem iti maysa a tugawan. Adda iti sabali a gundaway a malpasmo ti maysa a paset ti leksion ket piliem iti mapan iti sumaruno.

No daytoy ti umuna a panangpadasmo nga agadal iti Biblia, nasaysayaat nga irugim iti umuna paset nga adalen *Aramidem a Kukuam ti Biblia*. Maysa a panagadal a mangted kenka kadagiti ramit nga agadal a tumulong kenka ken ikkannaka iti kabaelan a mangiturong iti amin a paset ti Biblia. Ti *Aramidem a Kukuam ti Biblia* ket mabalin a maala iti internet www.Fullvalue.org. Dagiti mainayon pay a paset ket mabalin a maala iti internet nga awan baybayadna.

- *Ti Plano ti Dios, ti Pilientayo* ket maysa a panagadal iti umuna nga 11 a kapitulo ti Genesis
- *Ti Kari ti Dios, ti Bendisiontayo* ket pakasaritaan ni Abraham a masarakan iti Genesis 12-25.
- *Ti Kinamatalek ti Dios, Ti Namnamatayo* ket pakasaritaan da Isaac ken Jacob a naisurat iti Genesis 25-36.
- *Ti Pammakawan ti Dios, Ti Wayawayatayo* iti Genesis 37-50 ket pakasaritaan ni Jose ken dagiti kakabsatna.
- *Ti Ayab ti Dios, Ti Pakaisalakanantayo – Past I ken II* inayonna ti libro ti Exodo

Numanpay naisingasing nga adalen dagitoy saanda a nangnangruna para iti naballigi panagadal daytoy walo a paset a napauloan *Ti Kaadda ti Dios, ti Balligitayo*.

Kamaudiananna, masapul a maawatam a naisurat daytoy nga adalen tapno makasursuroka a bukukodmo... Naisagana daytoy a nalaka nga aramaten. Iti kaadda iti tukad ti disiplina iti bagi masakupmo ti adalen nga addaan laeng iti bassit wenna awan rigatna. Kagiddan daytoy, ti adalen ket makapagagar. Makaalaka iti kabbaro a pannakaammo. Tarigagayam nga ibingay dagiti kabbaro a naadal ken pannakalawlawag kadagiti dadduma. Ken, makapagdamagka kadagiti naririgat a saludsod nga agur-uray kadagiti sungbat.

Iti panangpadpadaan daytoy a sungbat maguyugoyka nga ibilangmo iti mangawis iti dua kadagiti gagayyem a makiinnadal kenka. Ti disiplina nga agsanay iti gym, kas pangarigan, ket nalaklaka iti pannakidinnanggay kadagiti dadduma a tattao. Iti panagkakaduayo pagtalinaedenyo iti tunggal maysa a naregget ken mapangnamnamaan. Mabalin a kayatmo ti agawis a kaduam ni asawam iti maysa wenna dua pay nga agassawa a makidanggay kenka. Mabalin nga agnanaedka iti maysa a kadagiti agsisilpo a balay ken adda iti maysa a gayyem a kayatmo nga awisen a kaduam nga agadal. Mabalin a maysa nga agtatrabaho ket kayatna iti maawis tapno ammoenna no ania ti ibagbaga ti Dios iti Biblia. Mabalin a kamengka iti maysa a simbaan wenna adda ammom a simbaan a no sadino a maididiaya iti klase a mangipalpalubos kadagiti agad-adal a makisarita maipapan kadagiti banbanag a naadalda bayat ti maysa a lawas. Uray aniaman ti adda kasasaadmo, mangparnuayka iti natalged nga aglawlaw para iti panaguummong ti bassit a grupo maminsan iti makalawas tapno ibingay dagiti baro a kapanpanunotan ket dumakkel a sangsangkamaysa a kas aggayyem iti panagadal iti Biblia. Ti tunggal maysa iti grupom nga agad-adal, dakkel man wenna bassit, ket makatulong a mangparang-ay iti panagadalmo a kas met iti panangtulongmo a rumang-ayda iti panagadal iti Biblia.

Orasna tapno mangrugi! Ukradem ti Bibliam iti Josue 1 ket ituloytayo ti pannakigasangasat...

PAKAUNA:

Nakadanonen dagiti Israelita iti sungadan nga agturong iti Naikari a Daga. Narigat ken naunday ti panagdaliasat. Natay iti dalan dagiti pamilya ken gagayyem. Naipasngay ti baro a kaputotan, kaputotan a saanda nga am-ammo dagiti kapuonanda. Awanda pay idi a naikuyog iti bunggoy a napan idiay Egipto a gumatang iti taraon manipud iti Faraon ken saanda pay a naikuyog idi kadagiti tattao a pimmanaw iti Egipto kalpasan ti didigra ni patay ket pinapatayna dagiti inauna a lalaki nga annak dagiti Egipcios, ngem linabasanna dagiti balbalay dagiti kapuonanda.

Ni laeng Moises ti pangulo nga am-ammoda ket ita natayen. Ni Josue ti nadutokan a kasukatna ket ita agur-uray iti pammilin ti Apo tapno ballasiwenda ti Karayan Jordan nga agturong iti a daga nga itedNa kadakuada iti katulagan nga inaramidna ken Abraham. Naglabas ti panawen. Dimteng ken pimmanaw dagiti tattao. Natay dagiti papangulo ket adda nadutokan dagiti barbaro. Ngem iti unos dagiti siglo, iti laksid dagiti panawen, saan a nagbalbaliw ti Dios ti Israel. LinagipNa ti tulag- kariNa a wayawayaanna ti Israel manipud kadagiti Egipcios ket intedNa kadakuada ti daga nga agay-ayus iti gatas ken diro.

Daytoy a paset ti adalen a napauloan iti *“Ti kaadda ti Dios, ti Balligitayo*, ket iyam-ammona kenka dagiti tattao ken dagiti pagteng iti pakasaritaan ti Israel a nangted iti kabaelan kadagiti Israelita tapno matagikuada ti daga nga inted ti Dios kadakuada. Iparangarang pay ti adalen dagiti supapak ti panagsukirda idi saan a naan-anay iti pa nangtagikuada ken saanda a napapanaw dagiti dadduma a tattao iti daga. Dagiti Cananeo, Hiteo ken Amoreo, ken amin a dadduma pay a “eo” a rumbeng a mapukaw. Ti panagkamtudda a nangtungpal iti daytoy a bilin ti nangikabil dagiti didiosen ken ladladawan a naaramid iti kayo ken bato ti kannawidan ken iti aglawlaw dagiti tattao ti Dios. Ti Libro dagiti Uk-ukom ket iladawanna ti saan a napintas a ladawan ti Israel kabayatan daytoy a panawen iti pakasaritaanda.

Makaritka iti makaawis nga agpanunot a panawen ken maguyugoyka a mangkita iti wagas a dagitoy a pakasaritaan ket maipakatmo iti bukodmo a biag bayat iti panagbiagmo iti daytoy maika-duapulo ket maysa a Siglo. Mabalina a masaludsudmo: Kasano a dagiti pakasaritaan a napasmak iti napalabas a rinibribu a tawen ket adda iti aniaman a pakausaranna iti biagko? Sipapaluboska koma bayat a ti Espiritu ti Apo ket umay kenka a kakuyogna ti pannakabalinna. Sipapaluboska koma nga umawat iti mensahe ti kinapudno a patiem a dikanto pulos a panawan wenna baybay-an ket ti kaaddana kenka, saanmonton a kasapulan a pagbutengan dagiti dangadang ti biag ngem masarakam ti balligim Kenkuana ken Isuna laeng.

UMUNA A LEKSION – PASET 1

PAKAUNA

Ni Josue ti baro a pangulo ti Israel. Iti uneg iti uppat a pulo a tawen indauloan ni Moises dagiti tattao idiaiy let-ang. Ita, addan iti katulonganna ti takem ken amin a pagrebbengan a mangidaulo kadaytoy nagdakkelan a bilang iti tattao nga agturong iti daga nga inkari ti Dios kadagiti ammada. Ti kari nga inaramid ti Dios ginasgasut a tawenen ti napalabas ket agbalinen a kinapudno para kadagitoy a tattao, dagiti kapututan a saan a pulos a nakaam-ammo kada Abraham, Isaac ken Jacob. Pinati dagitoy nga amma. ti kari ti Dios ket dandanin awaten dagiti kaputotanda ti pannakatungpal dayta a kari.

Kamaudiananna, kalpasan amin dagiti tawtawen a panagalla-alla idiaiy let-ang nakadanun dagiti tattao iti sungadan nga agturong iti daytoy a daga. Magagaranda a mangballasiw ti Karayan Jordan ken sumrek iti daga a nga inturayan dagiti adu a nadumaduma nga ar-ari ken dagiti tattaoda, dagiti Hiteo, Cananeo, Amoreo, Perrizzeo, Hibersikuloiteo ken Jebuseo. Nupay kasta, ti panangtagikuada iti daga ket kaipapananna iti dangadang! Ti dangadang ket mabalina a nainget; agayos iti dara, mapukaw ti biag ngem kukua ti Israel ti balligi kas maysa pagarian kalpasan ti sabali pay a pagarian ket madadadel.

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 1. Siputan dagitoy uppat a puntos

- Dagiti beddeng ti dagdaga
- Ti Kari ti Dios ken ni Josue
- Dagiti balikas pammaregta a maunit-ulit iti daytoy a kapitulo
- Dagiti sungbat dagiti tattao kadagiti bilin ni Josue

PANAGSANAY:

Ania ti natakuatam?

1. Ania dagiti beddeng ti naikeddeng iti Naikari a Daga? (bersikulo 4)

- Manipud bagatan _____
- Agpaamianan _____
- Agpadaya _____
- Agpalaud _____

2. Ania ti inkari ti Dios ken ni Josue?

- _____
- _____

Saludsod: Apay ngata nga awan makabael a lumaban ken ni Josue? Gapu kadi ta adu

dagiti Israelita? Gapu kadi iti bilegda? Gapu kadi ta adda kadakuada dagiti kabaroanan nga armas a pakidangadang? Ti sungbat ket adda iti kari ti Dios. Ania daytoy a kari ti Dios?

3. Ania dagiti balikas a namin-uppat a daras a nadakamat iti daytoy a kapitulo?
- _____
- _____

Agusar iti adda marisna a lapis wenno pagmarka ket palatakem dagitoy a balikas.

- a. Apay nga inusar ti Dios dagitoy a balikas iti bersikulo 6?
- _____
- _____

- b. Inusarna manen ida iti bersikulo 7. Sadino ti pagtaudan ti pigsang ken tured ni Josue segun kadagiti nabatbati a bersikulo?
- _____
- _____

- c. Iti bersikulo 9 binilin ti Apo ni Josue nga _____ ken _____ . Ania dagiti kasupadi a balikas? _____ ken _____. Apay nga awan lugar ti panagbuteng ken pannakaupay? _____

4. Kadagiti bersikulo 10 ken 11, inted ni Josue ti umuna a bilbilinna kadagiti tattao. Ania ti sungbatda iti bersikulo 16-18?

- Aniaman nga *ibilinmo* _____
- Sadinoman ti *pangibaonam* kadakami _____
- Kas iti *panagtulnogmi* ken ni Moises _____

Ket, ti kararagda a bendision ket ti Dios ket _____

Kas iti kaaddana ken ni Moises. Ti salungasing ken panagsukir a maibusor iti panangidaulo ni Josue ket madusa babaen iti _____. Ket, ti pammatibker nga intedda iti panguloda ket maminsan pay dagiti balikas a: _____

UMUNA A LEKSION -PASET 2

PAGPANPANUNOTAN:

Mangipaay iti kanito a mangpanpanunot no ania ti mapasasamak iti daytoy a kapitulo. Nagbiag ken natay dagiti kaputotan manipud pay idi damo nga inkari ti Apo daytoy a daga ken ni Abraham ken kadagiti kaputotanna. Ni Abraham, ti anakna nga Isaac, ken ti apokona a Jacob ket natayda amin. Ni Jose, a katan-okan a pangulo ti Egipto ken dagiti amin a kakabsatna ket nataydan ket naiyallatiw ti kari ti Dios kadagiti annakda. Ket kalpasan amin dagitoy a tawtawen idiay Egipto ken ti naranggas a tawtawen a pannakatagabuda iti babaen ti Faraon pinatakder timDios ni Moises a mangidaulo kadakuada a rummuar iti Egipto. Uppat a pulo a tawen a nagallaallada iti letang bayat a dagiti dadduma a kaputotan ket natayda iti dalan. Ket ita, natayen metten ni Moises.

Ngem, saan a nagbalbaliw ti Dios. Ti inkarina ket kari a sinalimetmetanNa. Intedna ti panangidaluo ken ti agtalinaed a kaaddana. Kas iti kaadda ti Dios ken Abraham ken Moises ikarkarina ita a kaduaenNa ni Josue ken dagiti tattaoNa. Iti laksid iti kinapudno a ti tao a nagkarianNa ket awan iday a mangpaneknek iti pannakatungpalna, ti Dios ket napudno ken salimetmetanNa ti Saona. Saan a lumakay ti Dios. Saan a makalipat ti Dios. Saan nga agbalbaliw ti panunot ti Dios. Napudno isuna iti karina. Ti pannakatungpal ti karina ket saan a naibasar iti kababalin ti Israel wenna ti kinapudnoda Kenkuana. Ti kinaimbagna kadakuada ket maibasar iti Kinasiasinona. Kas iti panagtalged ti Israel iti Saona a napudno, kasta met a datayo a naud-udi iti rinibribu a tawtawen ket agtalgedtayo iti Saona kas Pudno.

PANANGIPAKAT:

Pumigsaka ken tumuredka. Dika agbuteng; dika maupay, ta ti Apo a Diosmo ket adda latta kenka iti sadinoman a papanam.” Iti panamati a ti Sao ti Dios ket Pudno, ania a pannakaipakat nga aramiden dagitoy a sao para iti biagmo?

KARARAG:

O Apo, Sika met laeng ti Apo a nagkari ken ni Abraham, pinatalgedan da Isaac ken Jacob, nangayab ken Moises ken inpakaammom ti kaaddam ken Josue. Sika met laeng ti Apo a mangikarkari iti kaaddam kaniak, impatpatalgedmo kaniak dagiti karim ken ik-ikkannak iti namnama. Agyamanak iti kinaimbagmo ken kinapudnom a saan nga agbalbaliw. Numanpay saanak a napudno Kenka, naimbag ken napudnoKa kaniak. Agyamanak ta dinak pulos a panpanawan wenna baybay-an. Toy pusok agtalex kenka.

UMUNA A LEKSION - PASET 3

PAKAUNA

Iti Josue 2 inrugi dagiti Israelita iti nagsagana iti panangtagikuada iti daga. No sika ti mangidaulo kadagitoy a tattao a sumrek iti baro ken gangannaet a daga, ania dagiti addang a mapanunotmo nga aramide a agsagana para iti daytoy saan nga am-ammo daga? Kitaem dagiti mapa? Bumisita iti opisina ti pakakitaan iti amin a paset? Agbasa kadagiti libro iti panagdaliasat?

DAGITI ARAMIDEN:

- Basaen ti Josue 2. Dagiti tandaanan:
- Ania ti mission?
- Sinno ti kangrunaan nga agbibig?
- Kasano ti panangtulongna kadagiti agsisiim?
- Ania ti ammona?
- Ania ti napagtulagan?
- Ania ti naipadamag ken Josue?

PANAGSANAY

1. Settim, daytoy ti lugar a nangibaonan ni Josue kadagiti dua espia, masarakan daytoy iti ungtong nga amianan ti Natay a Baybay ken iti Jerico.

Ti mission ket nalaka laeng: Nangibaon ni Josue iti dua nga espia tapno _____

Ti nangnangruna nga aggagar isuna iti _____ (bersikulo 1).

Daytoyto ti umuna a kangrunaan a ciudad iti panangparmek.

2. Bayat iti panangbasbasam manen iti daytoy a kapitulo, isurat iti kuadernom dagiti balikas ken grupo dagiti balikas a mangiladawan ken ni Rahab. Kas panagrigan, ammotayo nga isuna ket maysa balangkantis a babai ngem kasta met a mabalin a maysa isuna nga agay-aywan iti pagdagusan. Kasano isuna a nagtignay iti sangoanan dagiti Israelita iti uneg balayna? Agduma ti inaramidna ken ti inaramid ti ari ti Jerico. Inlemngna dagiti espia, nagilimed para kadakuada, nakipakpakaasi, pinagkarina ida, tinulonganna ida a makalibas ket pinapanawna ida. Ania a klase a babae iti makaaramid iti amin a kasta? Am-ammoen ni Rahab!
 - a. Dagiti bersikulo 8-11 markaan dagiti amin a mangdaktakamat a saonna iti buteng, narunaw a puso, ken napukaw a kinatured.
 - b. Ipaayan ti kanito ket lukatan iti Exodus 15:13-16. Kabalballasiw laeng ti Israel Nalabaga a Baybay iti namaga a daga ket dagitoy a bersikulo ket manipud iti kanta ni

Moises ken nagkanta dagiti Israelita iti Apo. Dagitoy nga uppat a bersikulo ket saienda no ania iti mapasasamak kadagiti tattao ti Jerico. Ugedan iti sirok dagiti balikas a mangiladawan ti buteng dagiti nasion (Filistia, Edom, Moab ken Canaan). Tandaanan: Amin dagitoy a nasion ket mabalina a mabigbig iti immunaa mapa a mangipakita ti pannakaabak ti Canaan.

c. Ni Rahab ket napigsa ken natured a babai. Immay ti pigsa ken turedna gapu iti ammona a kinapudno.

- Kinapudno: Ania dagiti pagteng (bersikulo 10)?

- Kinapudno: Ania ti ammona maipapan iti Dios ti Israel. (bersikulo 11)

3. Ania ti dawdawatenna iti bersikulo 12-13?

Ania ti insungbatda? _____

4. Tinulongan ida ni Rahab a makalibas ken binilina ida tapno saanda a maduktalan. Ken, kas kababagasna, ti pammakada a balikas dagiti espia ket siasinoman nga adda iti uneg ti balay a kaduam ket maisalakan ngem awan iti sungsubatanmi para kadagiti siasinoman nga adda iti ruar ken, kas mainayon, mawaswas ti sinpataanda no ipulongna iti siasinoman no ania ti aramidenda.

- a. Ti balay ni Rahab ket nagbalin a salinong, pagkamangan, saan a maduprak a sarikedked. Ti gagangay a nalabaga a tali a naigalut iti tawa ti tanda ti balayna. Inkari dagiti espia a malabsanto ti balayna.
- b. Adda kadi malagipmo a sabali a “pananglabas” iti pakasaritaan ti Israel iti rabii sakbay a panawanda ti Egipto? Malagipyo pay kadi ti dara kadagiti bautek ti ruanganda a manglapped iti iyuumay ni patay kadagiti adda iti uneg ti pagtaengan. Kitaen ti Exodus 12.

5. Natalged a nakasubli dagiti espia ken ni Josue.

- a. Ania dagiti impadamagda?

- b. Ania ti impakaammoda?

PANANGIPAKAT:

Iti bersikulo 8 imbaga ni Rahab ti ammona ket kalpasanna inaramidna ti rumbeng segun iti ammona. Kinunana, “*Ammok* nga inted ti Apo daytoy a daga kadakayo.” *Ammona* met a dakkel

abuteng kadakayo ti nagtinnag kadakami...” Nasaludsudmo kad metten iti bagim no ania iti *ammom*?

- Ania ti ammom a kinapudno maipapan iti Apo a Diosmo?

- Kasano ngata a ti ammom ket tignayenna ti tukad ti tured ken pigsam wenno daytoy kadi iti pakaigapuan a marunaw ti pusom iti buteng ket panagtigerger?

- Am-ammo dagiti espia ken Rahab ti Apo ket nagtignayda nga addaan itipigsa ken tured. Imbaga dagiti espia ken Josue, “Sigurado nga inyawat ti Apo ti entero a daga kadagiti im-imatayo, amin dagiti tattao ket marunawda iti buteng gapu kadatayo.”

UMUNA A LEKSION –PASET 4

PANGRUGIAN

Nagsubli dagiti espia nga addaan iti makapagagar a damag (Josue 2:24) ket ita dimtengen ti gundaway para kadagiti Israelita nga agrubwat a mapan idiy Settim, magnada ken agkampoda iti igid ti karayan iti Jordan. Dagiti tallo a sumrsaruno a kapitulo ket mangted iti ad-adu a pannakaammogem para iti panagadaltayo ipaayantayo iti imatangtayo kadagitoy uppat puntos.

1. Panagballasiw iti Karayan Jordan
2. Ti Lakasa ti Tulag
3. Ti Ili nga Israel
4. Ti Tulag iti Pannakakugi

ARAMIDEN:

Naannad a basaen ti Josue 3-4:24. Kitaen para iti

- dagiti bilbilin a naited kadagiti tattao
- akem ti Lakasa ti Tulag
- pannakabigbig ti Israel a kas maysa nga ili

PANAGSANAY:

1. Ania dagiti naited a bilbilin kadagiti tattao.

- 3:3-_____
- 3:5-_____
- 3:9-_____

2. Ti Lakasa ti Tulag ket mapan itan nga umun-una ngem kadagiti tattao. Saantayon a mangegan iti maipapan iti adigi ti apoy ken ti adigi ti ulep, dagiti adigi a nangidaldalan kadagiti tattao kabayatan ti kaaddada idiy let-ang (Exodo 13:12-21). Lagipenyo no ania iti naidulin iti Lakasa ti Tulag.

Kitaen ti Hebrew 9:4. _____,

_____ ken _____

Ti lakasa ket adda idiy uneg ti tabernakulo kas maysa a makita a palagip kadagiti tattao iti kaadda ti Dios a makipagtaeng kadakuada.

- a. (bersikulo 3)- Sinno dagiti nadutukan a mangibaklay iti Lakasa ti Tulag? _____
- b. Ania dagiti aramiden dagiti tattao? _____
- c. Ania dagiti ammoen dagiti tattao? bersikulo4 _____
- d. Ania ti naisangsangayan a bilin? _____

UMUNA A LEKSION – PASET 5

PANURSURO:

Kitaentayo ti sao nga “ili” Daytoy a grupo ti tattao ket saan nga iturayan ti aniaman a gobierno ti kagimongan a no sadino a tunggal maysa a tao mabalinna nga ited ti kapanpanunotanna, botos, umannamong wenno saan nga umannamong iti no ania ti aramiden ken saan nga aramiden ti pangulo. Dagitoy a tattao ket agbibig a kas iturturayan ti Dios a kagimongan a no sadino a ti Dios ti mangmangted kadagiti bilin. Agbiagda a kas tattaoNa ken tungpalenda dagiti pammilinNa nga intedna kadakuada.

Iti dagup ti kapadasanda idia let-ang, binukel ti Dios dagiti tattao nga agbalin maysa nga ili babaen iti panangipalagipNa kadakuada iti kari nga inaramidNa ken ni Abraham a no sadino nga Isu ti Diosda ket isuda dagiti tattao. Inayabanna ida tapno tumakder ken awatenda ti nangatangto nga ayab ti panagbiag iti biag a nasantoan ken nadalusan, nailasin para kadagiti panggepNa. Iti laksid dagiti inar-aramid dagiti Israelita kabayatan dagitoy uppat-a-pulo a tawtawen, nagtalinaed a napudno ti Dios kadakuada. Saan a napukaw ti ayatNa kadakuada. Ket, nakitatayo no ti maysa a paset ti ili ket agdayamudom iti maibusor iti Apo, tunggal maysa ket ibturanna dagiti bungana (Numeo 14:34-35), no nagbasolda tunggal maysa ket ibturanna ti pannusa (Exodo 32:19-20), ken idi inted ti Dios dagiti Sangapulo a Bilin inayabanna ti sibubukel nga ili ti Israel iti panagtulnog ken inkarina dagiti bendision para iti panagtulnog ken dagiti lunod para iti panagsukir. Awan ti naidumduma. Aminda ket naasikaso a kas tattao ket nairamanda iti daytoy nga ili.

PANAGSANAY:

Bigbigen kadagiti sumagmamano a bersikulo dagiti balikas a mangipasimudaag a pasetda iti sibubukel nga ili ket saanda a nasinasina a tattao nga agaramid ti bukukodda a pagayatan. Kitaen dagiti balikas a kas iti “amin” ken “nagbabaetan,” dagiti balikas a mangibagbaga a mangididiaya iti kaipapananna a karamanda iti daytoy nga ili.

Pakabasaan

Dagiti balikas a mangipasimudaag iti ili

Josue 3:5	
Josue 3:9,10	
Josue 4:1	
Josue 4:4-7	
Josue 4:13	
Josue 4:14	

PANANGIPAKAT:

Kas tat tao tarigagayantayo a maibilangtayo iti maysa nga ili. Kaaddoan a tattao ket naiyanakda iti familia nga ili. Nairamantayo kadagiti nadumaduma nga akem ti kagimongan iti aglawlaw, kas koma iti pagadalan, simbaan, trabaho, ken nadumaduma a grupo dagiti boluntario. Kas makipagpaset umannamongtayo iti tarigagay ken panggep, ti kababalin maipapan iti naimbag ken dakes, ken ti takder ti ili maipapan iti naimbag a kababalin. Bigbigem ti nailian a grupo a no sadino a makipagpaspasetka wenno nakaibilangam.

Kasano ka a nagbalin a paset iti dayta nga ili? Kaanom a narikna a nairamankan?

Ania ti panggep daytoy nga ili? Apay nga adda daytoy?

Ania ti maibingaymo ken kasanodaka nga inikkan pateg iti dayta nga ili?

MAIKADUA A LEKSION – PASET 1

DAGITI ARAMIDEN:

Basaen ti Genesis 17:7-14 ken Josue 5:1-12

PANURSURO:

Daytoy a bersikulo manipud iti Genesis ket ibagbagana ti agnanayon a tulag ti Dios ken ni Abraham, ti tulag ket a ti Dios ket isu ti Dios ni Abraham ken ti Dios ti kaputotanna. Ti tulag nga inrugi ti Dios ti nangbangon ti langenlangen iti nagbaetan ti Dios ken dagiti tattao. Isuna ti agbalin a Diosda ken isuda ti agbalin a tattaoNa. Ti tanda daytoy a tulag ti langenlangen iti nagbaetan ti Dios ken ni Abraham ket ti pannakakugit ti tunggal lallaki. Ita, manipud iti daytoy a paset ti pakasaritaan ti Israel (Josue3 – 5) makapagagar a tandaanan ti kari ti Dios ken Abraham iti Genesis 17:8 idi imbaga ti Dios ken ni Abraham a ti daga ni Canaan ket agnanayon a kukuana ken dagiti kaputotanna.

Adda dua a napateg a pagteng ti ili a napasamak iti Josue 5:1-12. Ti immuna ket ti pannakakugit dagiti amin a lallaki a naiyanak idiy let-ang nanipud idi pimmanaw dagiti Israelita idiy Egipto. Ti pannakakugit ket ipakpakaammona iti ili a pasetnatayo amin iti agnanayon a tulag a no sadino a ti Dios impakammo a mismo nga Isu ti Diostayo ket inarmidnatayo a tattao. Ti pannakakugit ket ipakpakaammona kadagiti tattao a nailasintayo ken kukuanatayo ti Dios ken iti ili a binangonNa. Imbagana pay a siasinoman a saan a nakugit ket “maisina manipud kadagiti tattao” ken saan a nairaman iti agnanayon a tulag.

Ti sabali pay a pagteng iti ili ket ti pannakarambak iti Paskua. Daytoy ket aramid a panagtulnog. Naammoanda ti istoria ti Apo a nanglabas iti ili ti Israel idi addada idiy Egipto ti dara ti napar ti karnero ket naipunas kadagiti bautek ti balbalayda (Exodus 12). Ti pannangan agnanayon a paglintegan para kadagiti sumarsaruno a kaputotan. Iti Exodus 12:24-25 inlawlawagna nga agtulnogda iti kadagitoy nga alagaden ket inton sumrekda iti Naikari a Daga ti Canaan aramidenda daytoy seremonia.

PAKAUNA:

Dandanitayo rugian ti maysa kadagiti karuayan kadagiti istoria ti dangadang a naibaga. Dagiti kankanta ket naikantadan maipapan iti daytoy. Naisuro kadagiti ubbing ti istoriana. Nasurat dagiti pabuya dagiti pagadalan a mangpadas a buklen manen ti pagteng. Datoy a Daan a Tulag a dangadang ket napasamak iti Josue 6.

Addan a nakapuesto dagiti Israelita. Dinalusanda dagiti bagbagida ken nagsaganada para iti nakaskasdaaw a banbanag nga insagsagana ti Apo a para kadakuada. Inur-urayda ti Lakasa ti Tulag a mangidaulo kadakuada a bumallasiw iti Jordan. Iti maminsan pay, mapadasan amin nga Israelita ti bumallasiw babaen iti namaga a daga bayat ti panagsardeng ti danum nga agayus nga aggapu iti surong ken nagpangatoda ken nagsadengda nga agayus. Kalpasan a nakaballasida insigida a kinugitda dagiti lallaki, narambakan ti Paskua idiy tanap ti Jerico idiy Gilgal, ken nagsadengen ti manna kalpasan ti aldaw a nangrugida a nangan iti bunga manipud iti daga.

Nakasaganan dagiti tattao ti Dios, nakapangan, nakainana, ken napasnikarda ket ita nakasagadan a mangdangadang iti Jerico. Mapadpadasanen ni Josue a makisinnango iti Apo a kas met laeng iti maysa nga inaramid ni Moises iti Exodo 3:5. Kayat ti Dios nga awan iti panagduadua iti nakem ni Josue ngaadda Isuna kenkuana wenno saan koma a pagduduaan ni Josue maipapan no sino ti pangulo ti armada ti Apo. Ti laeng panagtamed iti daga a mangipakita iti panagraemna iti maaramidan ni Josue.

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 6. Bayat ti panagbasam, kitaem dagiti sumaganad:

- Ti plano ti Dios
- Dagiti bilbilin ni Josue
- Ti panangipatumngpalti Israel ti plano
- Dagiti ballaag ni Josue maipapan ken ni Rahab ken dagiti nakayawan a banbanag
- Ti pannakaisalakan ni Rahab ken ti pannakadadael ti Jerico
- Ti panangilunod ni Josue iti Jerico

MAIKADUA A LEKSION – PASET 2

PANAGSANAY:

1. Ania ngata ti imparangarang ti Dios ken ni Josue nga adda iti bersikulo1-2.

Nalpasen nga inyawatNa ti Jerico kadagiti im-ima ti Israel. Ania ti pakaigappuan ti panagbutengda? Ti kadi aniaman a banag nga inaramid dagiti Israelita? Ti kadi inaramid ti Dios? Basaen manen ti Josue 5:1. _____

2. Naglaka, ania ti plano ti Dios (Josue 6:3-5)? _____

a. Ania ti naibilin nga aramiden dagiti nagtagiarmas a tattao? _____

b. Dagiti pito a papadi? _____

Ania dagiti aramidenda iti maikapito nga aldaw? _____

c. Ania ti aramiden dagiti tattao?

d. Ania ti aramiden iti pader?

3. Ngarud, dagiti nakaarmas a bantay dagiti pito a papadi pinagunida amin ti trumpetada ket indauloanda ti panagmartsa, sumarsaruno dagiti papadi a mangaw-awit iti Lakasa ti Tulag, sumursurot metten dagiti tattao a mangbantayi ti likod.

a. Ania dagiti nalawag a bilin ni Josue kadagiti tattao iti bersikulo10?

1) Saanda nga _____

2) Saanda nga _____

3) Saanda nga _____

b. Simmaruno naammoantayo nga idi nagmartsa dagiti tattao iti naminsa iti aglawlaw ti ciudad ket nagawidda amin iti kampo! Anian a nagnayed a buya ngata dayta! Ket inar-aramidda daytoy iti innem nga aldaw!

1) No sika ti ari ti Jerico, ania ngata ti mabalin amapanunotmo?

2) No maysaka nga umili wenno soldado a sumirsirip iti maysa nga abot a mangpalpliw dayta a martsa, ania ngata ti mabalin a mapanunotmo?

3) No sika ni Rahab nga addaan iti balay a napunpunno iti kakabaggiam nga agkapkapet iti maysa a kari ken mariknam ti pannakagungun ti daga bayat iti panangliklikmot daytoy napigsa nga armada iti siuda iti innaldaw, ania ngata ti mabalin a mapanunotmo?

c. Ngem, iti maikapito nga aldaw ket naisabsabali. Ania ti napasamak a naisabsabali?

Ania ti napasamak idi pinaguni dagiti papadi ti trumpetada iti napigsa? Ania ti imbilin Josue iti

- Bersikulo16 _____
- bersikulo17 _____
- bersikulo18- 19 _____

4. Kalpasanna dimteng ti balligi! Nagriaw dagiti tattao. Narba dagiti pader ket simrek dagiti Israelita ket inagawda ti siuda (bersikulo20). Pinapatayda amin nga adda biagna. Ania ti inaramidda kadagiti amin a pirak ken balitok, gambang ken landok (bersikulo 24)?

Ania ti napasamak kada Rahab ken ti pamilia (bersikulo22-23)? _____

5. Iti bersikulo 26-27 nagsapata ni Josue ken inlunodna ti sinoman nga gpanggep a mangibangon manen it Jerico. No bilang tarigagayam no ania ti mapasamak iti siasinoman a nangpadas kitaem iti sabali a pakabasaan a surotem ti balikas a “ruangan” iti bersikulo 26. (Palagip: No ti Bibliam ket awan iti pagkitaan iti sabali a pakabasaan, ti pakabasaan ket 1 Ar-ari 16:34).

MAIKADUA A LEKSION –PASET 3

PAGPANPANUNOTAN:

Anian a balligi para iti Israel. Kasla man ti panangtagikua iti daga ket saan unay a narigat kinapudnona, naglaka nga aramiden, no amin koma a dangadang ket kasla iti daytoy! Ti laeng inaramidda ket ti sumurot iti Lakasa nga aglikmot, dumngeg iti napigsa nga uni ti trumpeta, kalpasanna, agpukkaw! Siempre, saan a ti panagriawda ti nangrebba iti pader. Ngem inaramat ti Dios ti pigsa ti armadana, pinadayawanna ti napudno a panagtulnog dagiti tattaoNa iti bilinNa, ket nagtuloya nakidangadang iti dangadangda para kadakuada... Amin dagitoy ket inaramidNa gapu ta Isu ti Diosda ken isuda dagiti tattaoNa... Kayatna a maammoanna ti lubong nga Isu ti Dios ti Israel, ti Kangatoan-a-Mangidaulo kadakuada!

PANANGIPAKAT:

Kitaentayo ni Rahab.

1. Intalekna ti bagina iti maymaysa a namnamana para iti pannakaisalakanna. Sadino met ti nangitalkam ti pannakaisalakanmo?

2. Tinungpalna ti pasetna iti sapata ken kas nagabanaganna nangipaay iti talged iti pamiliana. Iti ania a wagas a ti pagtaengam ket agblin a makaawis a lugar iti kinatalged para iti pamiliam, gagayyem ken kaarrubam?

3. Basaen ti Hebrew 11:30-31. Ania ti naipakammo kadatayo maipapan kenkuana?

Gapu iti pammatina iti Dios dagiti Israelita ken gapu iti pinasangbayna dagiti espia, nagaramid ti Dios ia sipaparabur kenkuana. Kitaem dagiti naparabur nga aramid ti Dios iti biagmo.

PANURSURO:

Ti panagballasiwda iti danum ti Nalabaga a Baybay ken ita iti Karayan Jordan ti nangmarka iti napateg a tiempo iti pakasaritaan dagiti Israelita. Iti umuna a panagballasiw iti Exodo 14, ti biagda a tagabu kadagiti Egipcios ket naglabasen ken nalpasen. Nalmes ti armada ket intultuloy dagiti Israelita panagdalliasatda a mapan iti Naikari a Daga. Adda iti masangngoananda ti baro a biag. Palpalagipan ida ti Dios nga Isuna ti Diosda ket isuda dagiti tattaoNa. Inikkanna ida ti

nalawag nga annuroten para iti panagbiagda a sangsangkamaysa a kas ili. Ti langenlangen ti Dios kadagiti tattaoNa ket saan a kas iti maysa a kapatas ti tagabu ngem ketdi kas iti maysa nga ili. Saan Isuna a pagbutngan ngem ketdi maysa Isuna a mabalinda nga ayaten ken pagtalkan, pagserbian ket pagtulnogan. Ti langenlangen ti Dios kadakuada ket naibasar iti ayat. Kayatna a ti laeng kinaimbagNa para kadagiti tattaoNa.

Bayat iti ibaballasiw dagiti Israelita iti danum ti Karayan Jordan ket imbatida iti malikudanda ti biagda nga awan turturongenna a panagalla-alla, ti bunga dagiti panagsukirda ken panagsalungasing a maibusor iti Dios. Binukel ken tinubayna ida nga agbalin a tattao nga agkaykaysa iti puso ken panggep, tattao a sisasagana a mangtagikua iti daga a paset ti agnanayon a tulag.

Daytoy nga ilalasad iti danum ket adda dakkell a pategna para kadagiti tattao iti entero a pakasaritaan... Iti Baro a Tulag ti panaglasat iti danum ket napasamak ken ni Jesus idi nabuniagan Isuna (Mateo 3:13-17). Iti pagpatenggaan ti trabaho ni Jesus ditoy daga, dinutokanna dagiti adalanna nga ibagbagana kadakuada nga amin a *tattao iti amin a lubong* ket mabuniagan (Mateo 28:19). Ti immuna nga iglesia a binangon dagiti adalan ni Jesus ket nagtultuloy ti trabaho a panangiaragawag iti Naimbag a Damag ken nangbunbuniagda iti nagan ni Jesus (Aramid 2:38).

Inrugi ti Dios ti buniag. Pinili ti Dios nga agbalin a kukuanatayo babaen iti panangibalikasna ti pannakapakawan ti basol ken ididiyana ti biag nga agnanayon. Ti ilalasad iti danum ti buniag ti mangikabil kadatayo iti babaen iti agnanayon a tulag a no sadino nga imbagana nga Isu ti Diostayo ken pinagbalinnatayo a tattao. Ti biag a tagabu iti basol ket naibati iti likudan. Mabalinantayon ti agbiag asiwayayawaya ken napakawan iti daytoy a langenlangen iti ayat nga impasdek ti Dios. Ti buniag ti naikabiltayo babaen iti baro nga agtagikua, adda iti babaen iti baro a turay, ken iti baro a langenlangen. Nasubbottayon. Ti biagtayo ket ginatang ti Dios. Nagatangtayo iti maysa a gated; ti gated ket ti biag, pannakatay, ken panagungar ni Jesus, ti Kordero ti Dios. Ita pinili ti Dios ti agnaed iti kaunggantayo. Dagiti bagbagitayo ti nagbalin a pagtaengganNa.

Nabuniaganka Kadin? Ti kadi buniag ket baro a kapanpanunotan para kenka? Ania ti ammom maipapan iti ididiyana ti Dios kenka iti buniag? _____

Ti ilalasad iti danum ket idiyana ti biag nga addaan iti panggep ken kaipapanan. Ti ilalasad iti danum ti namagbalin kenka nga anak ti Ari!

MAIKADDUA A LEKSION –PASET 4

PAKAUNA:

Kalpasan iti dangadang idia y Jerico, mabalin a kunaen ti maysa a ti mangtagikua iti daga ket nalaka laeng nga aramid. Iti Josue 7 naammoantayo nga amin a dangadang ket saan napasamak amaibusor kadagiti kabusor a pagilian nga agnanaed iti uneg ti Naikari a Daga. Ti agdama a gubdangadang ket ket adda met a mangdangdangran iti tengga dagiti tattao ti Dios bayat iti panagsukir ken panagsalungasing dagiti tattao ket ramanen ti sibubukel nga ili.

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 7 ken takkuaten:

- Ania ti madi a mapasasamak?
- Siasino ti nagbasol?
- Ania dagiti supapakna?
- Ania ti pannusa?

PANAGSANAY:

1. Ti pakasarittan ti balligi ti Israel idia y Jerico ket naglleppas iti Josue 6. Ita ti Josue 7:1 iparangna dagiti sumagmamano a dakes a damdamag. Ania ti madi a napasamak?
 - Siasino ti nagbasol? _____
 - Ania ti napukaw? _____
 - Ania ti inaramid ti Dios? _____
2. Kitaen a nasayaat.
 - Ni Achan kadi ti akinbasol? Sinno ti ibagbaga ti bersikulo ti nagaramid iti kinagulib?

 - Siasino ti rimmubroban ti pungtot ti Dios? _____
 - Lagipem, iti imun-una a leksion, ti Israel ket naibilang a kas maysa nga ili. Ti Dios imbilangna daytoy nga ili a nagbasol. Ni Achan ket paset ti ili ti Israel ket ti inaramidna a kas maysa a tao inbilang ti Dios daytoy a kas aramid ti ili.
3. Ituloytayo ti istoria ken paliuwen dagiti supapak iti ili ti bunga ti aramid ti maysa a tao:
 - Kitkitaen ni Josue ti sumaruno a lugar a tagikuaen ti Israel. Sadino ti sumaruno a paset a mapan siimen dagiti espia (bersikulo2)?

 - Ania ti inpadamag dagiti espia ken ania ti insingasingda (bersikulo3)?

4. Napandan nakidangadang.

- Ania ti napasamak itibersikulo5?

- Ania ti napasamak iti puspuso dagiti tattao?

- Ti inaramid ni Josue ken dagiti papangulo: Iti panagbabawi, pinigisda dagiti luplupotda. Nagdumogda iti daga ken winarikiwakanda iti tapok dagiti ul-uloda.
- Paliwem ti kaararag ni Josue (bersikulo 7-9):

- Apay nga inaramidmo . . . _____

- No koma laeng . . . _____

- Dagiti Canaaneo ken dagiti dadduma. . . _____

- Saludsod: _____

- Ania ti imbaga ti Dios ken ni Josue? Ania a basol ti inaramid dagiti Israelita (bersikulo11)?

- _____

- _____

- _____

- _____

- _____

- Saan laeng a nagbasolda ngem no kasano a nagtignayda paggudangadangan (bersikulo12).

- Kangrunaan iti amin a banag, ania ti imbaga ti Dios iti pagpatinggan ti bersikulo (bersikulo12)?

- Uliten a basaen ti Josue 6:18. Ania ti bilin ni Josue ken pammallaagna kadagiti tattao?

- Iti bersikulo 13-15 Binilin ni Josue dagiti tattao ken pinagsaganana ida para iti panangtakuat kadagiti nairanta a banbanag a masarakan iti uneg ti ili ket masapul a maikkat. Binigbigna a nasalungasing ti tulag ti Apo ket ti nakababain a banag a napasamak iti Israel. Ti pateg dagidiay abanbanag a nairangta iti Apo ta dagita a banbanag nga imbaga ti Dios a kukuana ken imbilinna nga amin a dagidiay nairanta a banbanag ket madadael.

- Imbalikas ni Josue ti panangpabainna iti adda a napasamak. Ket dagiti supapakna ket nakaro unay. Iti agsapa naduktalan ni Achan. Ania dagiti innalana ken inaramidna kadagitoy a nairanta a banbanag?

- Nabirokan amin a banag ket naipan iti ayan ni Josue. Amin a basolna ket naiparangarang iti sangoanan dagiti Israelita. Inpatungpal amin nga Israel ti pannusa... Ania ti ibagbaga kadatayo ti bersikulo 24-26 kadatayo

MAIKADDUA A LEKSION –PASET 5

PANANGIPAKAT:

Ti supapak ti basol ket patay. Ni Achan, ti pamilia ken amin kukuana ket nabato, napuoran ken naikali. Kasapulan a naan-anay a pannakapukaw tapno maikkat ti basol manipud iti ili.

1. Adu a daras a padasentayo nga ilemmeng wenno kaluban dagiti basoltayo. Sarsaritaentayo iti kaadda iti tulang iti uneg ti aparadortayo. Ania dagidiay a basbasol a pinilik nga a salimetmetan a nakalem a kas palimed iti biagko? Ania dagiti salsalimetmetak a palimed a kas masasao?

2. Kas maysa nga ili kasanotayo a sangngoen iti basol?

3. Kasano ngata a sagiden dagiti palimedko ti wagas ti panagbiagko iti ili ti pamilia, gagayyem, ken am-ammok?

KARARAG:

O Apo, kas maysa nga ili rumbeng nga ipudnomi dagiti basbasolmi iti Sangoanam. Kanayon nga ilibakmi ti kinamanagbasolmi babaen iti saanmi a panangikankano kadagiti dakes a naaramid. Nagbalinkami a nakapoy a mangdangadang kadagiti kabusormi a mangidalan kadakami ngagbasbasol. Simmuko kami iti dakes imbes nga agaramid iti naimbag. Pakawanennakami. Kaassiannakami. Pakawanennakami kadagiti amin nga inlibakmi, liniklikan, dagiti saanmi nga inkaskaso, ken inlemmengmi. Wayawayaannakami manipud kinarugit ken pannakaibabain, ti nakababain a panagbiagmi ket itdem kadakami ti parabur ken kaasim.

PAKAUNA:

Nasukalan ni Achan ken ti basolna. Isuna ken amin nga adda kenkuana ket naikkat manipud iti ili dagiti Israelita. Nauborda, napuoran, ken naikali, kalpasanna inpanaw ti Dios pungtotNa kadagiti tattao. Namakawan ti Dios. Ti ili ti Israelita ket nadalusan, napasubli, ken naisubli ti panangparmek iti daga. No sika ni Josue, adda kadi iti sangkabassit panagkedkedmo a mangidaulo kadagiti tattao a mapan makidangadang manen kalpasan iti napakapsotan, naabak babaen tattao ti Ai?

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 8:1-29.

PANAGSANAY:

1. Ania ngata ti imbilin ti Dios ken ni Josue iti bersikulo 1 ken 2?

2. Ania ti plano a para iti panangtagikua iti Ai (bersikulo 3 – 8)?

3. Ania ti nagbanaganna (bersikulo 9-29)?

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 8:30-35. Sublian a basaen ti Deuteronomio 11:26-32.

PANAGSANAY:

- Manipud Ai nagna a nagpaamianan ti Israel. Sapulen ti Bantay Ebal ken Bantay Gerizim iti mapa a mangipakita ti daga a naibatang iti tunggal maysa ti sangapulo ket dua a tribu.
- Iti bersikulo 30 ania ti impatakder ni Josue? _____
 - Ania ti naibaga kadatayo maipapan iti daytoy nga altar? _____
 - Tandaana ti ti sabali-a-pakabasaan abersikulo iti i Exodo 20:25. Ania ti nainayun pay a pannakaammo ti naammoantayo? _____
- Nangidatonda ti saakrifisio iti Apo. Ania ti simmaruno nga inaramid ni Josue iti bersikulo 32? _____

Sirmataem ti pasamak: Ti kaguddua iti dagup ti Israel ket sitatakderda iti sango ti Bantay Ebal (Deuteronomio 27:13) ket ti sabali a kaguddua nakatakderda iti sango ti Bantay Gerizim (Deuteronomio 27:12). Iti nagbaetanda adda idiay ti Lakasa ti Tulag ken dagiti papadi a Levita. Iti sangoanan iti tunggal maysa kinopiana iti bato ti Linteg ni Moises. Masaludsudtayo noapay nga inaramid ni Josue daytoy? Ti sabali-a-pakakitaan a bersikulo ket isublinatayo iti Deuteronomio 27:8.

Kalpasanna ania ti inaramid ni Josue iti Josue 8:34?

PANURSO:

Daytoy a pagteng ket napasamak iti turod iti nagbaetan dagitoy dua a bantay. Dagiti bantay dagiti saksi iti kari dagiti tatto iti Dios. Daytoy ti napabaro a katulagan. Innaldaw dagiti tattao a nabuniagan ket napabaroda iti Tulag ti Dios. Amin a napalabas ket napakawanen ken ti amin iti masakbayan ket maysa a nalawag a makita. Iti Libro ni Jeremias impalagip kadayo ti profeta, “Pakawanekto ti kinadakesda, ket saankonto a lagipenen ti basbasolda.” (Jeremias 31:34) Anian a napintas a damag!

MAIKATLO A LEKSION –PASET 1

PAGPANPANUNOTAN:

Masapul a napudnoka iti bagim. No miembroka iti maysa a tribu ket maibaga nga agtakderka iti sangoanan dagitoy dua a bantay, kasano ngata ti kapasnekmo a dumngeg mapanunotmo bayat a kopkopiaen ni Josue iti bato dagiti amin a Linteg ni Moises ket kalpasanna basaenna amin a balikas ti linteg kadagiti tattao?

Ania ngata ti umay dita panunotmo? _____

Let-ang daytoy. Awan duadua, nabara dagiti tattao, no saan man a napudot ken nabannog. Ngem, tunggal maysa ket nangedda amin a banag! Ti sibubukel a gimong (bersikulo 35) dagiti lallaki, babbai, ken ub-ubbing, mainayon pay dagiti gangannaet a makipagnanaet iti kadakuada ket nangedda tunggal balikas iti Linteg ni Moises. Manen, ar-aramiden laeng ni Josue no ania ti imbilin ni Moises. Kitaen iti Deuteronomio 31:11-13. Apay a napatteg unay ti pannakabasa dagiti balikas ti Linteg?

PANANGIPAKAT:

Ti sibubukel nga ili ti Israel ket masapul a mangegda ti Libro ti Linteg, ti Linteg ti daga. Dagitoy a banbantay ti mangted iti pammaneknek ka iti daytoy a pagteng ken agbalin a makita a pakalaglaipan dagiti tattao ti parabur iti panagtulnog ken dagiti supapak ti panagsukirda. No kasano daytoy nga ili a pagbiaganda ti biag iti panagtulnog iti Linteg ti Dios ket daytoy ti mangipakaammo a kas tattaoNa iti ayatda Kenkuana nga isu ti Diosda.

Kitaem ti bukodmo a panangbigbig ti Sao ti Dios. No dagiti banbantay ken tantanap a pagnanaedam ket makapagsaoda ken mangtedda iti pammaneknek iti adda kenka a panangipateg iti Sao ti Dios, ania ti maibagada?

Ania dagiti banbanag nga ar-aramidem ken balikas nga ibagbagam a mangted iti pammaneknek iti langenlangenmo iti Dios?

Ti biagmo kadi ket paneknekanna no ania patpatiem? _____

Ania a paset iti biagmo ti kayatmo a tulungannaka ti Apo tapno tulungannaka nga agbalin a napudno?

IKABESA:

Iti Salmo 1 sarsaritaenna iti maipapan ti pannakaragsak iti Sao ti Dios ket agbalin a kababagas iti kinataotayo. No saanmo pay a naaramid daytoy, ipaayam ti tiempo ket ikabilmo daytoy a Salmo iti siled dagiti inkabesam. Dagitoy innem a bersikulo ket adu dagiti balikas a mangiladladawan. Siguradoen nga isuratmo dagitoy a bersikulo iti papel. Bayat iti panangikabesam siputam dagiti parabur para kadagiti maragsakan iti Sao ti Dios ken agaramidka iti pakatandaanam ayinga kadagiti sumarsaruno nga aldaw dagiti banbanag a maadal maipapan iti langenlangenmo iti Dios, ti Santo a mangbanbantay kenka.

KARARAG:

O Apo, kayatko ti agbalin a kas ken ni Josue ken dagiti Israelita ta maragsakanda Kenka ken insurom dagiti Saom kadagiti annakda. Kayatko a ti langenlangenko kenka ket nalawag kadagiti dadduma tapno maam-ammodaka koma a kas Diosda ken makitada ti bagbagida nga isuda ket tattaom. Agyamanak iti panangtedmo iti Lintegmo a mangidalan kaniak ken pagtalinaedennak a maitunos iti pagayatam. Pakawanennak kadagiti napalpalabas a panagsukirko ken iti saanko a panangikankano ti Saom. Agyamanak iti panangpakawanMo kaniak ken iti saanmo a panangpanaw ken panangbaybay-an kaniak. Agyamanak ta Sika ti Diosko, iti panangaramidmo kaniak nga anakMo, ken iti panangtedmo kaniak iti baro a pangrugian.

MAIKATLO A LEKSION –PASET 2

PAKAUNA:

Dagiti dangadang idia Jerico ken Ai ket napateg unay. Dagitoy a dangadang isu ti nangipasdek ti Dios ti Israel ken nangikabil iti buteng kadagiti puspuso dagiti ar-ari iti paset iti daga nga abakenda. Sumagmamano nga ar-ari ti nakitipon iti armada tapno makidangadanga a maibusor ken Josue ken dagiti Israelita (Josue 9:1-2). Dagiti tattao ti Gibeon nagusarda iti kinasikap (Joshua 9). Nagsaknapen iti damage iti amin a paset ti daga nga pukawen ti Israel ti amin nga agnanaed dita. Agbuteng dagiti tattao para iti biagda.

Sakupentayo dagiti sumagmamano a kapitulo daytoy a paset ti leksion. Dagitoy a kapitulo naglaonda kadagiti pakasaritaan ti dangdangadang. Indauloan ni Jose ti Israel iti maysa a kampanya ti dangadang a nangpukaw ti maysa a pagarian kalpasan ti sumaruno a pagarian kas adda nga imbilin ti Apo ken Moises ken imbilin met ni Moises ken Josue.

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 9 – 11. Bayat iti panangbasbasam kadagitoy a kapitulo

- Ugesan ti baba dagiti naulit-ulit a sao ken balbalikas.
- Bigbigem dagiti pamuspusan ti Dios nga inusarna a nangited iti tawid dagiti Israelita.

PANAGSANAY:

1. Mapaliwmo kadi dagitoy naulit-ulit a sao ken balbalikas? Ania a puntos ti ar-aramidenda?
 - a. “Di ka agbuteng” _____
 - b. “Awan ti ibatiyo a sibibiag” _____
 - c. “Naan-anay a nadadael” _____
2. Ania dagiti saan a gagangay a pamuspusan a nangidanun iti pannakaabak?
 - a. Josue 10:11 _____
 - b. Josue 10:12 – 14 _____
 - c. Josue 11:20 _____
3. Iti kapitulo 9 dagiti manangallilaw a taga-Gabaon ket nagusarda iti sikap. Idi nagkaykaysa puersa dagiti dadduma nga ar-ari a maibusor iti Israel, ania ti napagnunumoan nga inaramid dagiti tattao a taga-Gabaon?

Ania ti nagbanagan ti planoda (Josue 9:26- 27)?

Gapu iti panagsapata dagiti Israelita kadagiti taga-Gabaon (Josue 9:14-15) maubliga dagiti Israelita a makidangadang a kaduada ida a maibusor kadagiti lima nga ar-ari dagiti Amoreo. Inkuyog ni Josue dagiti kalalaingan iti buyotna ket kinellaatna ida.

- Ania ti inaramid ti Apo iti Josue 10?
 - Bersikulo 8: _____
 - Bersikulo 10: _____
 - Bersikulo 11: _____
 - Bersikulo 12-13: _____

- Ania ti naibaga iti bersikulo 14

- Ania ti napasamak kadagiti lima nga ar-ari iti bersikulo 16 – 27?

4. Iti Josue 10:28 nangrugi ti pampapatay a nagtultuloy agingga iti kapitulo 11. Naipakaammo kadatayo a “naminpinsan a dinadael ni Josue ti tunggal maysa.” Ti dangadang ket nagtultuloy iti panangidaulo ni Josue kadagiti Israelita bayat iti panangdarupda iti maysa kalpasan ti sumaruno. Ngem, saantayo labasan dagiti dadduma a balikas a naaramt iti pakabuklan ti dagitoy a kapitulo a mangipalagip kadatayo no sino ti Kangatoan-a-Panguloda.

- a. Josue 10:30 _____
- b. Bersikulo 32 _____
- c. Bersikulo 42 _____

Makapagagar a tandaanan a ti Dios ti Israel nakidangadang “para” iti Israel. Isuna ti Banuar! Lagipen ti Josue 10:8. Ania ti kayat ti Dios a maammoan ni Josue?

Ania ti ibaga ni Josue kadagiti tattao iti bersikulo 25?

d. Umun-una a kitaem iti kapitulo 11. . . Ania ti imbaga ti Apo ken ni Josue iti bersikulo 6 idi rimuar dagiti kabusor nga addaan iti nagdakkelan a buybuyot a kasl agparang a “kasla kaadu ti darat idiy igid ti baybay?”

5. Ania ti naipakammo kadatayo maipapan ken ni Josue?
- a. Josue 10:40 _____
 - b. Josue 11:15 _____
 - c. Josue 11:23 _____
6. Kamaudiananna, iti Josue 11 naggibus kadagiti kastoy a balikas:
- _____

MAIKATLO A LEKSION –PASET 3

PANURSURO:

Iti Panagsanay a nalpastayo naammoantayo dagiti kinapudno iti istoria. Nakitatayo ti dangadang ti Israel a maibusor kadagiti tattao ken ar-ari iti daga a tagikuaenda. Naimatangantayo ti Israel a kankanayon a naballigi bayat iti panangsurotda iti panangidaulo ni Josue. Dayta laeng ta ti entero a nasion ket nadarepespes iti dara dagiti inabak ti Dios. Saan Isuna iti pagarian kalpasan ti sabali a pagarian. Ti panagayos kadi ti dara ket nasken unay? Saan kadi a makaanay nga agbalin nga adipen ti Israel? Masapul kadi a matayda?

Masapul a lagipentayo a ti panagayos ti dara ket pamuspusan ti Dios tapno dalusanna ti pagilian iti panagdayaw kadagiti didiosen ken kinadakes dagitoy a papagarian. Ti Dios ti Israel ket saan a kas kadagiti didiosen a kayo wenno bato. Ti Dios ti Israel ket nakitulag kadakuada nga Isu ti Diosda, ti Maysa a daydayawenda. Gapu ta ammoNa a dagiti tattao ket nalakada laeng iti agsukirt, agdayamudom, agriri, ken kayatda a ti pagayatanda ti masurot, kasapulanNa nga ikkaten iti daga dagiti amin a mabalin a makarugit ken manggargari kadakuada nga umadayo Kenkuana. Kidkiddawen ti kinasantona nga amin a saanNa a tattao iti kari masapul a madadael nga awan as-asi. Kidkiddawen ti kinasantoNa a madalusan ken maguguran ti daga. Inayabanna dagiti tattaoNa tapno agsantonda. Awan ti pakapilawanda iti Imatangna. (Deuteronomio 18:9 - 13).

PAGPANPANUNOTAN:

Awan maaramidantayo no di ti mangipaay iti kanito a mangpanunot iti kinasanto. Kitaen dagitoy mangidalan iti panpanunot a salsalusod ket isurat iti kuwadernom dagiti kapanpanunotan nga umay iti panunotmo.

- Ania ti kayat a saoen ti agbalin a nasantoan wenno awan pakababalawanna?
- Posible kadi ti kinasanto? Kasano nga agbalin santo ti maysa a tao?
- Kasapulan kadi nga agayus ti dara tapno mapasanto ti maysa a tao wenno adda pay sabali a pamuspusan?
- Ti kadi lubongtayo ket agtarigagay iti kinasanto? Daytoy lubong kadi tarigagayanna ti kinadalus?
- Ania ti kayat a saoen ti awan pakababalawak iti sangoanan ti Dios?
- Ti dara nagayus iti entero a pakasaritaan ti Israel. Nagidatonda kadagiti ayup a sakripisio, nakilabanda iti pagdadangadangan ken natayda. Sadino ti sumrekan ti dara iti biagko? Mamatiak kadi a natay ni Jesus gapu iti kinarugitko, ti saan a nadiosan, iti basolko? Mamatiak kadi a ti nagayus a darana idia y krus ket umanayen tapno pasantoennak iti sangoanan ti Dios ti Nailangitan nga Amak?

KARARAG:

O Apo Dios, a Diosko, Makapagyamanak laeng Kenka iti panangpasantom kaniak babaen iti dara ti Bugbugtong nga Anakmo a nagayus idiyay krus. No kitaen Nak makitam ti daraNa a nangabbong kaniak ken nangaramid kaniak nga awan pakapilawanna iti sangoanan. Kinaasiannak babaen iti saanmo a panangited no ania ti maiparbeng kaniak. Ni Jesus ti Maingelko. Ni Jesus ti Maymaysa Isu a nangited kaniak ti Biag nga agnanayon dita dennam. Agyamanak iti panagsakrifisiona iti biangko.

MAIKATLO A LEKSION – PASET 4

Iti Josue 11 naggibus kadagiti balikas a, “Kalpasanna, ti daga ket naginana manipud iti dangadang.” Dangadang, dangadang, ken adu pay a dangadang! Amin dagiti Israelita ket napadasanda nanipud pay idi bimmaddekda iti daga ket dangadang ket amin dagitoy ket gapu iti panangtagikuada iti daga nga inkari ti Dios. Iti Josue 12 amin nga ar-ari a pinarmek dagiti Israelita ket nailista amin, aminda a 31. Kalpasanna iti Josue 13 nangrugi iti panangibaga ti Apo ken Josue isu a lakay unayen iti tawen, “adda pay dagiti dadakkel a paset ti daga a matagikua” Iti bersikulo 1-7 maamoantayo:

- Ania a daga ti nabatbati pay a matagikua? (bersikulo 2-5)
- Ania ti aramiden ti Dios (bersikulo 6)
- Ania ti aramiden ni Josue (bersikulo 6,7)

Inkari ni Moises kadagiti tallo a tribu (Gad, Ruben ken kaguddua ti Manasses) a ti daga iti daya ti Jordan ket isunto ti maited kadakuada apaman a matagikuada ti Naikari a Daga (Numero 32). Iti Josue 13:8-32, ket naited kadatayo dagiti beddeng dagiti dagdaga nga awaten dagitoy tallo a tribu.

Iti Josue 14 naammoantayo no kasano a nabingaybingay dagiti daga iti laud ti Jordan ken nailasin a para iti tunggal nabatbati a tribu ken no ania ti bingay ni Caleb, ti maysa kadagiti espia a naapalubosan a sumrek iti Naikari a Daga (Numero 14:23-25). Iti maminsan pay, mabasatayo dagiti balikas iti bersikulo 15, “Kalpasanna naginana ti daga manipud iti dangadang.”

ARAMIDEN:

Iti Josue 15-21 naisurat no ania a dagdaga ti naibunong iti tunggal tribu ti Israel. Ti kakaisuna a tribu a saan a naikkan iti daga ket ti tribu ni Levi. Ania ti ibagbaga kadatayo iti Josue 13:33 a tawidenda?

Iti Numero 18:20-21 ket mangted ti ad-adu pay pannakaammo. Kasano a ti Dios itedna dagiti kasapulanda.

Basaen ti Josue 21:43-45

- Ti Apo itedna iti Israel _____
- Inted ti Apo ti _____
- Dagiti kari ti Apo _____

Tinungpal ti Dios ti amin nga imbagana nga aramidenNa. Ti kinapudnona kadagiti tattaona ket nagbalin a nalawag iti dagup dagitoy amin a tawtawen, adu a tawtawen. Isuda nga immuna nga immawat iti kati ket saan nga isuda ti simrek iti Naikari a Daga. Naited kadakuada ti kari ngem naan-anay iti pannakatungpalna kadagiti kaputotanda.

PANAGSANAY:

Kitaen dagiti adu nga istoria ken kapadasan a nangidanun kadagiti Israelita iti daytoy a paset ti pakasaritaanda. Dagup dagiti rinibribu a taw-tawen linagip ti Dios ti tulag nga inaramidNa kadagiti tattaona. Ammoda nga uray pay saanda a nakastrek iti daga, makastrek dagiti kaputotanda. Ti pannakatungpal iti kari ti Dios ket agtalged iti Saona. Daytoy ti tulag nga inaramidna kadagiti tattaona. TI kari ti Dios a para ken ni Abraham ken dagiti kaputotanna ken dagiti sumarsaruno pay a kaputotan ket agtalged iti panangipaay ti Dios ti bagi ken orasna iti tulagna (Genesis 17:1). Sublianan a kitaen dagiti sumagmamano nga inadaltayo kadagiti napalpalabas nga adalen iti daytoy a Panagadal iti Biblia ken ruggian nga ilista iti kuwadernom. Ilista dagiti pakasaritaan a dakkel ti kaipapananna kenka.ken saludsodem iti bagim no apay nga ibilangmo ida a napateg unay.

Sakbay nga agtuloytayo iti panagadaltayo napateg a tandaanantayo dagiti tallo nga agduduma a bersikulo kadagitoy maud-udi a bersikulo. Imbilin ti Dios a tunggal pagilian nga agnanaed iti daga ket masapul a naan-anay a madadael. Awan ti mabati a sibibiag. Ania ti maadaltayo kadagiti sumaganad a bersikulo?

1. Josue 13:13 _____
2. Josue 15:63 _____
3. Josue 16:10 _____

Saantayon nga ituloy pay nga adalen dagitoy a bersikulo iti daytoy a gundaway ngem nadakamat para iti pannakaammotayo bayat a gibusantayo ti panagadal iti Libro ti Josue ken ruggiantayo ti adalen iti Uk-ukom.

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 23. Tandaana ti linaon dagiti balikas a pammakada ni Josue kadagiti tattao - kadagiti panglakayen, papangulo, uk-ukom ken dagiti ofisial.

- Ania dagiti saan a nalpas anga aramiden?
- Ania dagiti balakadna maipapan iti Linteg ni Moises?
- Ania dagiti parabur?
- Ania dagiti lunod?

MAIKATLO A LEKSION – PASET 5

PANAGSANAY:

1. Ania pay dagiti trabaho a nabatbati nga aramiden (Josue 23:3-5)?

2. Ania ti bilin ni Josue iti bersikulo 6-8?

Dagiti panagtulnogda ket ramanenna dagiti uppat a makidkiddaw iti bersikulo7:

- _____
- _____
- _____
- _____

3. No nagtungpalda, ania dagiti parabur (bersikulo 9-11)?

4. Ania ngata dagiti supapak iti saanda a panagtulnog (bersikulo12-16)?

5. Iti pakabuklan, ipalpalagip ni Josue kadakuada ti kinapudno ti Dios kadakuada. Ania ti nangayabanna kadagiti Israelita?

ARAMIDEN:

Basaen ti Josue 24.

SUBLIAN NGA ADALEN:

1. Ti Josue ket ipalagipna dagiti sumagmamano a pakasaritaan ti Israel. Isurat dagitoy nga istoria, dagiti tattao, ken no ania ti inaramid ti Dios nga nga inpigsana tapno mangeg ti tunggal maysa.
 - a. Bersikulo 2-4 sarsaritaenna dagiti pakasaritaan iti Genesis.
 - b. Bersikulo 5-7 sarsaritaenna dagiti pakasaritaan iti Exodo.
 - c. Bersikulo 8-10 sarsaritaenna dagiti kapadasan ti Israel iti daya ti Jordan.
 - d. Bersikulo 11-15 sarsaritaenna ti panangagaw ti Israel iti daga.

Amin dagitoy a pakasaritaan ket ibagbagana ti pakasaritaan ti Israel. Iti amin a pakasaritaan ti Israel, ti Dios ti kangrunaan nga agbibig. Inted ti Dios ni Abraham... Ti Dios imbaonna ni Moises ken Aaron... Ti Dios innalana ti Israel... Inted ti Dios dagiti amin nga umili iti adu a pagilian kadagiti im-imam... Ania ti ibagbaga ti bersikulo 13?

2. Impakitana ni Josue iti sangoananda amin nga inaramid ti Dios ken inawaganna ida tapno mangaramidda iti maysa a panangiyebkas iti sangoanan ti amin nga ili ti Israel. Ania ti saludsod a dinamagna kadakuada iti Josue 24:15?
-

Ania ti inyeckas ni Josue iti bersikulo 15?

Ania ti inyeckas dagiti tattao iti bersikulo 21?

Sinaksian dagiti tattao ti inyeckasda a balikas nga inbagada iti maysa ken maysa nga agserbida iti Apo ken agtulnogda Kenkuana. Kas maysa nga ili mangedda iti pagrukkodan ket kalpasanna isuda amin ket agtulnog iti daya a pagrukkodan. Daytoy ti ibagbaga ti bersikulo 23 a ti ili ket

3. Natay ni Josue. Naibaga kadayo iti bersikulo 23 a nagserbi ti Israel iti Apo. Kasano kapaut ti ammotayo a panagserbida iti Apo?
-
-

Kamaudiananna nakadanon met laengen ti Israel iti Canaan. Ti napudno a kaadda ti Dios iti dagup ti panagalla-allada idiy let-ang ti natalged a nangidanon kadagiti tattaoNa iti daga a naikari iti nabayagen a tiempo. Ti daga ket kukuada a tagikuaen. Agbalbaliwen dagiti banbanag. Ti biagda a kas ili ket agbalbaliwen bayat a ti tunggal tribu ket mapandan iti bingayda a daga. Ti panguloda ket dandanin matay. Adda dagiti saan a sigurado iti masangoanan. Adda pay laeng dagiti gangannaet nga agnanaed iti daga ken kasapulan a madadael. Ket ita, iti Leksio 4 mangegantayo ni Josue ti maudi nga ibagana.

MAIKAPAT A LEKSION – PASET 1

PAGPANPANUNOTAN:

Addatayon iti pagpatinggaan ti biag ni Josue. Naibaon dagiti Israelita kadagiti daga a tawidda ken nakasaganadan a rugian ti biagda iti baro a dagada. Natay ni Josue iti tawen a 110. Ad-adu ti kapadasanna iti biag a kaduana ti Dios ngem kadagiti dadduma nga Israelita, malaksid ken Caleb.

Ipalagipna kadatayo ti panagpakadana ti panagpakada ni Moises kadagiti tattao sakbay a natay isuna. Nagtalinaed dagiti parabur ken lunod. No pilien dagiti tattao agtulnog, maparaburanda. No pilienda ti saan agsukir, mailunodda. Pinalagipan isuda ni Josue agsipud ta am-ammona dagiti tattao. Ammona nga agserbida iti sabali a didiosen gapu iti kapadasanda idiay Bantay Sinai. Ammona a mangited ti Dios ti didigra kadakuada uray no kalpasan kinaimbagna kadakuada. (Josue 24:20).

No ubingka pay laeng, mabalin a narigat para kenka nga awaten ti gapuna no apay a dagiti nagannak ken appo no agsaoda maipapan iti kasta a banbanag kenka. Nupay kasta, dagiti kapadasanda iti biag, ti nangisuro kadakuada iti adu a banbanag. Ti kinasiribda ti nagsao kadagiti immaruno kadakuada. Ania ti malagagipmo nga imbaga kenka ti maysa a nataengan a tao?

Ti kinasirib nga imbingayda ket isu ti paraburmo. Malagipmo kadi dagiti gundaway idi nakunam, “malagipko.” Ti pananglagip ket daytoy ti mangiyadayo a maaramid manen dagiti biddut iti naglabas Ania’ ti nangallukoyan kenka ti maysa a tao a lagipem?

Ita, kitaen dagiti gundaway nga asidegen ti pagpatinggaan ti biagmo. Ania ti kayatmo a malagip dagiti tattao nga ammom a daytoy ti pudno gapu iti adda nga insuro kenka dagiti kapadasam iti biag?

IKABESA:

Maysa a bersikulo iti Biblia ket Josue 24:15. Kastoy a mabasa, “Ngem no maipapan kaniak ken ti familiak, agserbikami iti Apo.” Palubosam daytoy a bersikulo a dumakkel iti kinapategna para iti biagmo bayat a panpaneknekam no ania iti patiem. Ipaayam iti sumagmamano a minutos a mangisurat daytoy a bersikulo iti papel ket iti likudanna ipeksam ti tarigagaymo a tumakder ken agserbi Kenkuana nga agtaud iti panagyaman Kenkuana gapu iti kinapudnoNa kenka. Imbagana ti bagina a Diosmo ken awawagannaka nga agbalin nga anakna iti agnanayon. Inkarina ti langit kadagiti amin a mamati ken Jesus nga isu ti Maymaysa a nangtulong kadatayo a tumakder a nasantoan ken naballigi iti sangoanan ti Dios nga Amatayo. Gapu ken Jesus, sigagartayo nga agkuna, “Ngem no maipapan kaniak ken ti familiak, agserbikami iti Apo!”

KARARAG:

Kayatko ti agbalin a natured a kas ken Josue ken agtalinaedak nga agserbi Kenka iti amin nga al-aldaw ti biagko. Nagbalinka a napudno kaniak. Aramidennak a napudno nga agserbi Kenka. Dagiti banbanag ditoy lubong ket idiayyada iti nakaad-adu a makasulisog a pagpilian. Ditoy pusok ammok a dagitoy a pagpilian ket iyadayodak Kenka. Papigsaem ti pusok a mangiyebkas ti panagserbik Kenka ken Sika laeng. Kangrunaanna a tulongannak kadagitoy a paset nga ipudnok ket sulisogda iti pusok.

PAKAUNA:

Natayen ni Josue. Awanen ti panguloda. Awan ti plano a mangsukat kenkuana. Maysa a paset iti pakasaritaan ti Israel ti naggibus. Ti pannakaisalakanda idia Egipto, ti uppat a pulo a tawen a biag idia let-ang, ken ti panangtagikuada iti Naikari a Daga ket addan a nagun-odanda amin. Dagiti dagdaga ti tunggal tribu ket naibunongen ket agnaeddan kadagiti naited kadakuada. Ti daga ket naginana manipud iti dangadang.

Masapulda pay kadi ti mangidaulo kadakuada ita? Saanen a parikut pay ti panagdaliasat... Ania ti sumaruno? Ti biagda idi ket kasla awan pagturonnganna ngem ita ket nabalindan a ti agbiag a bukukodda ken nakaramutdan iti daytoy baro a daga. Saanen nga agparparang nga agsangsanggirda iti maysa a pangulo. Saandan a maymaysa a grupo a no sadino ti pagturonngan ti maysa ket isu ti papananda. Ita nawaraswarasdan kadagiti tribu a nakaibilanganda.

Kagiddan daytoy ti pananglagiptayo iti Dios ta bigbigen ida ti Dios a kas tattao ti tulag, a kas ili a kukuana. Pinalagipan da Moises ken ni Josue dagiti Israelita iti parabur a kankanayon a kukuada no la ket agbiagda a situtulgog iti Dios. Inpakaammoda met supapak ti dida panagtulgog iti Linteg ti Dios, dagiti lunod iti panagsukirda no agdaydayawda iti sabali a didiosen. Ti Linteg ket naited iti Israel a kas tattao a kukua Dios. Ti Linteg ket isu ti kayat ti Dios a surotenda iti sadinoman a pagnaedanda iti daga.

Dandanitayon ituloy ti panagadaltayo ti Biblia iti libro dagiti Uk-ukom. Ania ngata ti mapasamak kadagiti Israelita ita ta awanen ti panguloda ngem adda pay laeng ti nagdakkelan a paset ti daga a nasken a matagikua.

MAIKAPAT A LEKSION -PASET 2

DAGITI ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 1:19-36

PANAGSANAY

Ti bilin ti Dios ket amin a nangtagikua iti daga ket masapul a naan-anay a madadael. Awan ti ibatida a nabiag. Ugesan iti baba dagiti grupo ti balikas iti daytoy a paset a mangibagbaga no ania ti inaramid dagiti Israelita kadagiti agnaed iti dayta a daga.

Pakabasaan

Ania ti inaramid dagiti Israelita kadagiti nagnaed iti daga.

Uk-ukom 1:19	
Uk-ukom 1:21	
Uk-ukom 1:25	
Uk-ukom 1:27	
Uk-ukom 1:28	
Uk-ukom 1:29, 30,31,33	
Uk-ukom 1:34	

Pinalpalubosan ti Israel dagiti kabusorda imbes a pukawenda amin ida. Insukatda ti Bilin ti Dios iti ibaba ti bukodda a regget a mangtagikua ti daga. Addan daga a pagnaedan dagiti tribuda. Naragsakda ken mapnekda gapu ta dagiti tattao a saanda a pinapanaw ket pinagbalinda a tagabu. Ita, ania ti dakkel a parikut? Saan kadi a mabalin agnaedda amin a sikakapia?

DAGITI ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 2:1-5

PANAGSANAY:

- Ania ti imbaga ti anghel ti Apo nga inaramidna (bersikulo 1)?

- Ania dagiti rumbeng nga aramidenda (bersikulo 2)?

- Ania ti talaga nga aramidenda?

- Ania dagiti supapak (bersikulo 3)?

- Kasano a simmungbat dagiti tattao (bersikulo 4-5)?

Dagitoy a bersikulo ket iparangarangda ti pagtataudan dagiti parikut a nangdidigra iti Israel iti dagup ti pakasaritaanna. Insukatda ti takderda babaen iti panagkamtodda a nangtagikua ti kukuada. Ti nabatbati iti maikadua a kapitulo ket dinagupna ti napasamak iti Israel kalpasan ti pannakatay ni Josue.

ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 2:6-23. Sapulen dagiti sungbat dagitoy a saludsod:

- Ania ti inaraid ni Israel iti unos ti panagbiag ni Josue?
- Kasano ti panagbiag dagiti simmaruno a kaputotan?
- Ania ti sungbat ti Dios?
- Ania ti sungbat ti Israel kadagiti uk-ukom a pinatakder ti Apo?
- Ania ti lunod nga intedna kadagiti tattao?

PANAGSANAY:

1. Kasano ti panagbiag dagiti tattao iti dagup ti panagbiag ni Josue (bersikulo 6-7)?

Daytoy ti maysa a napintas a tiempo, tiempo ti kappia bayat iti panagserbida iti Apo ta “nakitada amin dagiti dadakkel a banbanag nga inaramid ti Apo iti Israel.” Kalpasanna natay ni Josue.

2. Ngem, adda iti dakkel a panagbalbaliw iti istoria. Ania ti nadakamat iti bersikulo 10?

Mabalin a kastoy ti madagdagus a masaludsod: Apay a dagiti simmaruno a kaputotan ket didan am-ammo ti Apo wenno no ania ti inaramidNa iti Israel?

PAGPANPANUNOTAN:

Naglakatayo ketdin a makalipat. Malaksid no mapalagipantayo ken maipalagip ket malipatantayon! Ania kadi met dagiti kapadasam?

- Adda kadi maysa a tao nangpalagip kenka no ania ti inaramid ti Dios? Siasino daytoy a tao?

- Dagiti kadi kaputotan nga imun-una ngem sika ket am-ammoda ti Apo? Nabagaanka kadi iti maipapan Kenkuana?

Ania dagiti naibaga kenka? _____

Wenno, nalabit a saanka a pulos a nabagaan ngarud saanmo a pulos a naammoan ti nagdakkelan nga ayat Dios kenka. No kasta, ania ti mataginayon a lagip ti biag nga awan ti ayat ti Dios?

MAIKAPAT A LEKSION – PASET 3

PANAGSANAY:

1. Ania ti ibagbaga kadayo iti Uk-ukom 2:11-12 nga inaramid ti Israel?
 - Kalpasanna nagaramidda iti _____ iti sangoanan ti Apo ken _____ kadagiti _____. (Dagitoy ket dagiti gangannaet a didiosen).
 - _____ ti Apo isu a _____
 - _____ ken _____ kadagiti nadumaduma a didiosen.
2. Ania ti inaramid ti Apo iti kababalinda (bersikulo 12-16)?
 - _____ ti Apo nga _____
 - Apay? Gapu ta _____ Isuna ken _____
_____ ken _____.
 - Ania ti inaramid ti Apo?
 - Bersikulo 14

 - Bersikulo 15

3. Iti bersikulo 16: Namangon ti Apo kadagiti uk-ukom. Ania ti aramiden dagiti uk-ukom?

Tandaan: Dagiti uk-ukom ket papangulo, kaaduan a mannakigubat-a klase a pangpangulo isu nga binangon ti Dios a mangisalakan kadagiti Israelita manipud kadagiti mamarparigat a turay dagiti kabusorda.

4. Kasano ti panangawat dagiti tattao kadagiti uk-ukom?

5. Iladawan ti langenlangen ti Dios nga adda kadagiti uk-ukom a binangonna:

6. Ania iti napasamak iti langenlangen iti nagbaetan ti Dios ken kadagiti tattaona (bersikulo 20)?

7. Ania ti naikkeddeng ti Dios nga aramiden bersikulo 21-23?

PAGPANPANUNOTAN:

Saan a napintas a ladawan. Ti kinapudno ti Dios kadagiti immune-una a napanen sakbay daytoy a kaputotan ket adda a saan a naikankano ken nalipatan. Ti panagsukirda a maibusor iti Dios ken ti panagsalungasingda iti tulag ket isu ti nakaigapuan ti panangitedda ti bagbagida iti sangoanan dagiti didiosen a naaramid iti bato ken kayo, iti sangoanan iti didiosen dagiti saanda a napapanawa manipud iti daga, ni Baal, dios ti Semoteo, ken dagiti Astarot, ti didiosen iti kinabaknang ti daga. Nagtallikudda manipud iti managayat ken mangisalaman a Dios ket pinilida ti pannakatagabu ken paadipen iti sabali a didiosen. Insukatda ti pannakaadipen nga ammo dagiti kapuonanda idia Egipto para iti bukodda a pannakaadipen iti panagdaydayawda iti sabali a didiosen. Dagitoy didiosen ket naparnuay babaen dagiti ararep-ep iti bukod a panpanunot ti tao. Dagiti didiosenda ket awan serserbida a didiosen nga awan biag wenno angesda, didiosen a patay laeng ti ididiayada. Binallaagan ida da Moises ken Josue maipapan iti panangtallikud iti Apo a Diosda ngem silalatak nga impaduyakyak dagiti tattao, “Agserbikami iti Apo” (Josue 24:21). Malagipda kadi? Malagipda pay kadi ti insapatada ket tinungpalda?

PANANGIPAKAT:

Kabayatana ti panangkitatayo iti bukodtayo a biagt ken biag dagiti dadduma iti lubong iti aglawlawtayo, masaludsodtayo ti bagbagitayo, “Malagiptayo kadi, wenno nakalipattayon?”

1. Ania dagiti banag a naadalko nga inaramid ti Dios para kaniak? Malagipko pay kadi nga Isu ti nangparsua kaniak? Nga inayabannak ken insalakannak, sinubbotnak ken inaramidnak nga anakNa? Nga inkarina nga Isuna ti Diosko ken pinagbalinnak a taona? Ania ti malagipko?

2. Malagipko kadi nga inayabannak nga agbalin santo ken awan pakababalawak iti

sangoananna? Malagipko kadi nga Isu ti Maymaysa a Santo a nangaramid kaniak nga awan pakabalawak babaen iti dara ni Jesus a naiparukpok para kaniak? Malagipko kadi nga iti buniagko, iti ilalasko iti danum, nga inaramidnaknga anakNa ken agtawid ti agnanayon a biag? Ania ti adda a malagipko?

3. Dagitinto kadi sumarsaruno kaniak ket malagipda no siasinoda? Ammoda kadi ti pakasaritaan? Ammoda kadi ti naindaklan nga ayat ti Dios para kadakuada? Malagipko kadi nga ibaga kadakuada dagiti amin a banag nga inaramid ti Dios kadakuada tapno laeng saanda a pulos malipatan? Ania dagiti rumbeng a lagipek nga ibaga kadakuada.

KARARAG:

Mangipaay iti kanito iti panangisuratmo iti kararagmo a dawatem iti Dios a pagtalinaedennaka a sipapanunot Kenkuana. Ibangaymo Kenkuana dagiti pakaseknam para kadagiti dadduma a saan pay a nakangeg iti istoria maipapan iti naindaklan nga ayatNa. Itag-aymo dagiti nadumaduma a tattao nga umapay dita panunotmo ket dawatem Kenkuana nga imulana kenka ti ayat a mangibaga kadagiti dadduma no ania ti inaramidNa.

MAIKAPAT A LEKSION – PASET 4

ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 3:1-5. Daytoy a kapitulo ket narugian babaen iti listaan dagiti nasnasion nga imbati ti Apo tapno subukenna dagiti Israelita nga awan pay ti kapadasanda iti napalpalabas a dangadang.

Dagiti a nasnasion ket _____, _____,
_____, ken _____
(bersikulo3)

Segun iti bersikulo 4 apay a kayat ti Dios a suoten ida?

Ania ti nagtungpalanna nga ar-aramiden dagiti Israelita (bersikulo 5-6)?

1. (bersikulo 5) _____
2. (bersikulo 6) _____
3. (bersikulo 6) _____

PANAGSANAY:

Iti Salmo 106:34-39 nangted ti Salmista iti pakabuklan no ania ti napasasamak kabayatan dagitoy a tiempo ti pakasaritaan ti Israel. Manen, saan a napintas a ladawan. Kitaen no ania ti ti ibagbaga kadaytoy dagitoy nga innem a bersikulo maipapan kadagiti pinilpili ti Israel.

1. Bersikulo 34 – 35: Ania ti inaramidda a panaglabsing?

Apay a kasdiay ti inaramidda?

2. Kasano met diay panagdaydayawda kadagiit didiosen?

- a. Bersikulo 36 _____
- b. Bersikulo 37 _____
- c. Bersikulo 38 _____

3. Iti bersikulo 39: _____ dagiti bagbagida babaen

kadagiti _____ iti inaramidda _____
dagiti bagbagida.

PANURSURO:

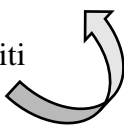
Mangrugin a maiparangarang ti pakaipadaan ti a kababalin kabayatan a maisaad ti ukom kalpasan ti sabali nga ukom. Iti nasapsapa a paset daytoy nga adalen kinitatayo iti Uk-ukom 2:16-19. Ti panaglikos ket kasla kastoy:

 Agaramid ti Israel iti kinadakes ken agdaydayawda iti sabali didiosen. (Panagsukir)

 Mamangon ti Dios iti ukom nga umayab kadakuada nga agbabawida. (Panagbabawi)

 Ti Dios isalakanna ida manipud kadagiti kabusorda (Panangisalakan)

 Ti Dios tulonganna ida nga agbiag iti talna ken kinaulimek (Panaginana)

 Ket, ti panaglikos ket mangrugi manen bayat a dagiti Israelita ket agsublida manen iti nakarkaro a kinadakes a wagas ngem idi damo.

Yantangay ta saantayo kutkoten a nalaing iti tunggal paset iti tunggal kapitulo inaganantayo laeng dagiti sumagmamamano nga uk-ukom ken kitaentayo ti pakaipadaan ti kababalin ti Israel. Maguyugoyka a mangaramat iti adda marisna a pagmarka tapno maikkan iti imatang dagiti panagkedked dagitii tattao a mangtallikud ti dakes nga ar-aramidda ken wagas ti kinasukirda...

PANAGSANAY:

Insigida iti Uk-ukom 3:7-11 ti pakaipadaan ti kababalin ken addan a naipasdek.

- Ania ti inaramid ti Israel (bersikulo7)

- _____
- _____
- _____

Nalipatanda ti Apo ket insukatda Isuna kadagiti sabsabali didiosen.

- Ania ti inaramid ti Dios iti ar-aramidenda. (bersikulo 8)?

- _____
- _____

Inyawat ti Apo ti Israel kadagiti gangannaet nga ar-ari.

- Kasano ti inaramid dagiti Israelita iti a pannakatagabuda. (bersikulo 9)?

- _____

Iti kinarigat ti panagbiagda immawagda iti Apo?

- Kasano a simmungbat ti Apo. (bersikulo 9)?

○ _____

Ti Dios nangpatanur iti ukom a nangisalakan kadakuada.

- Adda _____ iti daga agingga a ti ukom _____
(bersikulo11)

MAIKAPAT A LEKSION –PASET 5

TI ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 3:12 -16 ken Uk-ukom 4:1. Naladangit a ladawan ngem iti bersikulo 12 nangrugi ii balikas a “*iti maminsan pay.*”

PANAGSANAY:

Iti Bibliam ugedam iti sirok iti nadumaduma a maris tunggal sumaganad a paset ti panagtulid ti kababalin ti Israel.

1. Ania ti inaramid ti Israel?
2. Ania ti sungbat ti Apo?
3. Ania ti napasamak kadagiti Israelita?
4. Ania ti inaramid ti Israel?
5. Ania ti inaramid ti Dios?
6. Ania ti baro a kasasaad ti daga?
7. Ania ti napasamak iti ukom? Ket, “*iti maminsan pay.*”

Da Otniel, Ebud, Deborah, ken Gideon isuda amin ket Uk-ukom. Iti Uk-ukom 8:33-35 nabasatayo nga awan iti nabibiit pay idi natay ni Gideon ngem iti *maminsan pay* iti panangited dagiti Israelita ken Baal. Mabalina a masaludsod ti maysa:

- Ania kadi la unay iti makay-ay-ayo maipapan kadagiti gangannaet a didiosen ta mulitanda dagiti bagbagida baben iti panagdaydayawda kadakuada?

- Apay a pinanawand ti Dios a nangisalakan kadakuada manipud iti ima dagiti amin a kabusorda iti aglawlawda (bersikulo34)?

- Apay a nagkamtudda a mangipakita iti kinaimbag iti panguloda gapu iti amin kinaimbag nga inaramidna para kadakuada (bersikulo35)?

PANAGSANAY:

Uppat a nadumaduma a balikas ken balbalikasti ti nangited kadatayo ti pamalpalatpatan no apay a naaramidda ti adda nga inaramidda. Ania dagitoy a balikas ken balbalikas a masarakan kadagiti sumaganad a bersikulo:

1. Uk-ukom 2:2 _____
2. Uk-ukom 2:17 _____
3. Uk-ukom 3:7 _____

4. Uk-ukom 8:34 _____

PANANGIPAKAT:

Dagitoy a pamalpalatpatan ket ballaag met. Kitaen tunggal maysa dagitoy a pamalpalatpatan, basaen ti pagibasaran iti Daan a Tulag a mangmangted iti pagannurotan iti Israelita, ken basaen ti pagibasaran iti Baro a Tulag mangted iti pagannurotan kadatayo.

Pamalpalatpatan Pagibasaran iti Daan a Tulag Pagibasaran iti Baro a Tulag

Agtulnog	Deuteronomio 6:5-6	Juan 14:15-23
Denggen	Deuteronomio 30:20	Juan 10:27-28
Di lip-lipatan	Deuteronomio 4:9	Santiago 1:25
Lagipen	Salmo 105:5	Lukas 22:19

1. Kasano nga ipakitayo ti ayattayo para iti Apo? _____
2. Saantayo laeng a naayaban a dumngeg ngem tapno _____
3. Tapno saantayo malipatan no ania dagiti nanggantayo maallukoytayo a _____
4. Ania ti ididiaya ni Jesus tapno mabalintayo a lagipen Isuna? _____

Kadagitoy a pagibasaran ket itedda dagiti nalaka a surotan a pagannurotan para kadatayo maipapan kadagiti sumarsaruno a kaputotan:

- Salmo 78:5-7 _____
- Salmo 145:4-7 _____
 - Ipakaammo _____
 - Isaritaen iti _____
 - Agutob _____
 - Iwaragawag _____
 - Agrambak _____

Kasano ngata a mapapigsam ti pananglagipmo tapno saanka a pulos a makalipat?

Kasano ngata a tulongam tapno mapapigsa dagiti dadduma tapno maammoanda ti Apo ket pulos a saanda malipatan Isuna?

MAIKA-LIMA A LEKSION-PASET 1

TI NAADAL TAYO MAIPAPAN ITI DIOS

Ti Naimbag a Damag ket para kadatayo amin.

1. Iti Salmo 106:40-46 maipalagip kadatayo ti unget ken pungtot ti Dios kadagiti tattaona. Ngem, iti apagbiit kitaem a nalaing ti bersiculo 44-46. Iti baet iti saanda a panangtungpal iti bilin ti Dios, impangag ti Apo ti asugda ken para iti pagimbaganda _____ ti tulagna.
2. Salmo 111:5b ipalagina manen kadatayo a _____ iti panakitulagna saan laeng nga iti apagkanito ngem _____! Kas iti pananglagipna iti pannakitulagna ken Abraham, silalagip iti pannakitulagna kadatayo iti pannakabuniagtayo. Isuna ti Diostayo ket datayo dagiti tattaona... iti agnanayon.
3. Ti Jeremias 31:33-34 ibbagbagana kadatayo nga iti baet iti kinadakes saana laeng a mamakawan Isuna ngem _____ dagiti basbasoltayo. Lipatenna metten dagiti basbasoltayo.

KARARAG

Idaydayawmo ti Apo, O kararuak ket di mo lipatan ti amin a kinaimbagna—isu a mamakawan kadagiti amin a basbasolmo ken mangagas kadagiti amin a nasakitmo, Isu a nangsubbot iti biagmo manipud nauneg nga abut ken nangbalangat kenka iti ayat ken kaasi, isu a nangpennek kadagiti tarigagaymo iti naimbag a banbanag tapno mapabaro ti kinaagtutubom a kas iti agila. Agayamanak Kenka, Apo, iti pananglagipmo ti agnanayon a tulag nga inaramidmo kadagiti tataom. Agayamanak iti pananglipatmo mo kadagiti basolko, ti saanmo a pulos a pananglagipen kadagitoy.

UTOBEN A NALAING

Ti Libro ti Uk-Ukom ket insuratna ti adu a pakasaritaan maipanggep kadagiti uk-ukom a binangon ti Dios kalpasan ti ipupusay ni Josue ken iti entero nga kaputotan a nakaam-ammo iti Apo ken no ania dagiti inaramidna para iti Israel. Dagitoy nga uk-ukom ket binangon ti Dios tapno isalakanda ti Israel manipud kadagiti ima dagiti nangidadanes kadakuada numan pay saan a dimngeg ti Israel kadagiti uk-ukom ngem ketdi intultuloyda a kinayawanda bagbagida iti sangoanan dagiti sabsabali didiosen. Sumagmamano kadagitoy a pakasaritaan ti padasda ket nakaal-alingaget. Maysa a pangiyarigan ket naisurat iti Uk-ukom 3, ti pakasaritaan ni Ehud nga kattigid a mangisalakan. Sabali pay a nakabutbuteng pagteng ket napasamak iti Uk-ukom 4 iti

panawen a ni Debora ti nagserbi nga ukom iti Israel. Ti Uk-ukom 6 ket nangrugi ti pakasaritaan iti sabali a mabigbigbig nga ukom, ni Gideon. Iti Uk-ukom 11 mabasatayo ti maipapan ken Jefte, ti tao nga nangaramid iti minamaag a sapata. Maguyugoyka a mangbasa ken rugiamon nga iruam ti bagim kadagiti kinapudno dagitoy a pakasaritaan.

ARAMIDEN:

Mabalin a ti kalatakan a tao iti libro ti Uk-ukom ket ni Samson. Maysa a Nazareo, ti tao a naam-ammo iti agpada kinapigigsana ken kinakapsutna. Ti pakasaritaanna ken mangrugi iti Uk-ukom 13. Bayat iti panangbasam bigbigem dagiti sumaganad;

- Dagiti agbibbiag iti pakasaritaan
- Ti parikot
- Dagiti kinapudno mipapan kadagiti Nazareo
- Ti pannakisinnango iti angel ti Apo
- Ti kararag a nasungbatan

PANAGSANAY:

- Siasino ti mangituray kadagiti Israelita? Segun iti bersikulo 1 apay a napasamak daytoy?

- Siasino dagiti kangrunaan nga agbibbiag iti pakasaitaan? _____.
- Ania ti parikot?

- Iti baet iti problema ti babai, ania ti mensahe ti angel kenkuana?

MAIKALIMA A LEKSION- PASET 2

PANNURSO:

Ania ti Nazareo? Dagiti Nazareo ket tattao a “nailasin a para iti Dios.” Ti angel ti Apo ket inikkanna ti babai dagiti nalawag a pagannurotan a maipatungpal a dagus ken maitultuloy ayingga iti panagsikog. Ania dagitoy a pagannurotan (bersikulo 4 ken 5)?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- Dagitoy a pagannurotan ket addan a naipasdek iti libro ti Numero 6:1-21. Pagdiligen dagiti allagaden ken annuruten dagiti Nazareo kadagiti balikas nga imbaga ti angel ti Apo iti Uk-ukom 13:3-7.

Ti Nazareo ket maysa a tao nga inlasinna ti bagina a para iti Apo. Ti kaaddana ket agserbi a makita a palagip kadagiti tattao a ti Dios ket inayabanna dagiti tattaona iti kinasanto babaen iti panangilasinda iti bagbagida manipud kadagiti didiosen dagiti tattao nga adda iti aglawlawda ken tapno agbiag da a kas nailasin nga annak ti agnanayon katulagan.

PANAGSANAY:

1. Ania ti kararag ni Manoa? Ania iti dawatna? (bersikulo 8)

2. Inawis ni Manoa ti sangaili nga agtalinaed pay ken mangrabii. Kalpasanna sinaludsodna iti angel ti Apo no ania ti naganna? Ania ti sungbatna?

3. Simmaruno, kasano ti panangipalgak ti angel ti Apo iti kinasiasinona iti bersikulo 19-21?

4. Ania iti sungbat ni Manoa ken ti asawana (bersikulo 22-23)?

5. Tinungpal ti Apo ti karina ken Manoa ken iti asawana. Ni Samson ket _____.
Ket _____ isuna ti Apo, ken ti _____ ti Apo
ket nangrugi nga _____ isuna.

PAGPANPANUNOTAN:

Manipud iti amin a banbanag mabalintayo a kunaen a daytoy nga ubing ket naisangsangayan. Insikog isuna ti babai a lupes ken awanan anak. Iti unos ti amin a biagna ket agbalin a maysa a Nazareo, nailasin a para iti Dios. Dagiti nagannakna ket nadiosan a tattao nga agdawdawat iti Dios nga isurona ida no kasano ti panangpadakkelda ti ubing ken nagsalsaludsod no ania dagiti allagaden para iti biag ken trabaho ti ubing. Pinatida no ania dagiti naibaga kadakuada ken inaramidda kas maiyannurot.

Dagiti dandani agbalin a nagannak ket kanayon nga agbasa dagiti libro a mangibaga iti ina no ania dagiti padaanananna kabayatan ti panagsikog wenno no ania dagiti kasapulan ti ubing kalpasan a maipasngayen wenno no ania dagii nadumaduma nga tukad a paglasatan ti ubing manipud kinamaladaga agingga iti nasapa a kinaubing. Dagitoy dandani-agbalin a nagannak iti Uk-ukom 13 ket adda iti nadumaduma a pakaseknanda. Dinawatda ti Apo nga isurona ida no kasano iti panangpadakkelda iti ubing a maipasngay. No kas pagarigan sika ti agbalin a nagannak ti ubing, ania ti dawatem iti Apo nga isurona kenka?

PANAGSANAY:

Ania ti pagannurotan a naited iti tunggal maysa kadagitoy a bersikulo?

- Genesis 18:19 _____
- Deuteronomio 6:5-9 _____
- Proverbio 22:6 _____
- Efeso 6:4 _____

MAIKALIMA A LEKSION-PASET 3

PANANGIPAKAT:

Uray no ti dandani-abalin a nagannak, awanan asawa, awanan anak, agtutubo wenno nataengan, ti panangsapol ni Manoa iti pagannurotan para iti panagbiag kadagiti bibiagtayo ket kas iti kapategna para kadatayo.

1. Ania ti kayat a saoen kaniak a nailasinak a para iti Dios?

2. Ipapan a saan pay a naladaw ti amin, ania ti sursuro ken pagannurotan ti kayatko ken kasapulak bayat iti panangibilbilangko a pagbiagak dagiti nabatbati pay iti biagko?

3. Ania ti balikas a mangibagi ti panggep ti panagbiagko? Ania ti pundasyon ken kaipapanan ti katataok a mangikeddeng no ania ti kaipapanan ti biagko?

KARARAG:

Isuratmo ti kararagmo a dumawdawat iti Apo nga idalannaka iti dana a rumbeng a surotem.

PAKAUNA:

Iti pagpatinggaan ti Uk-ukom 13 ipagaruptayo nga addaantayo iti naan-anay nga anak, anak a mangipatpateg ken mangraem kadagiti nagannakna, anak a dimmakkel a kas maysa a binendisionan ti Apo a kenkuana ti Espiritu ti Apo ket nangrugi nga agtignay. Iti Kapitulo 14 nangrugi iti panangibagana kadatayo maipapan iti biag daytoy nga ubing a nagbalinen a nataengan. Bayat iti panagtuloytayo iti adalentayo a biag ni Samson laglagipen ti makagapu no apay nga inlasin ti Dios ni Samson.

Ti pagpatinggaan ti Uk-ukom 13:5 kunana “rugiannanto ti _____
ti _____ manipud iti ima dagiti _____.”

ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 14. Siputan para kadagiti:

- Ania ti kayat ni Samson?
- Ania ti nagsuppiatanda?
- Ania ti napasamak iti dalan nga agturong idia Timna?
- Kitaen ti pasamak iti bangkay ti leon ken ti diro.
- Ania ti napasamak iti padaya?
- Kasano ti naggibus ti pakasaritaan?

PANAGSANAY:

1. Laglagipen a ni Samson ket rugianna a wayawayaan dagiti Israelita manipud kadagiti Filisteo, basaen amin ti kapitulo 14 iti maminsan pay ken bigbigen dagiti sumagmamano a mas napapateg a *kinapudno* a pasamak ti pakasaritaan.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Isurat ti nayon a kinapudno iti kuadernom.

2. Diinawat ni Samson kadagiti nagannakna a mangalada iti maysa _____ a babai nga agbalin nga asawana (bersikulo 2). Apay nga saan nga pinatgan dagiti nagannakna ti dawat ni Samson?

3. Ti Espiritu ti Apo immay kenkuana iti kinabileg. Daytoy ti umuna a pasamak a naipakita ti a kinapigsana iti bagi. Ania kadi unay ti napateg maipanggepti diro a naala manipud iti bangkay ti leon? Ania ti malagipmo manipud iti libro ti Numero 6:6-7?

4. Ti asawna ni Samson ket binutbuteng dagiti kakadua ti nobio. Ania ti panangbutbutengda nga aramidenda (bersikulo 15)?

5. Gapuna, a nagawid ti asawa ni Samson ket kalpasanna nagsangsangit ken nagananug-og ket kasta unay ti panangpilit na ken Samson agingga a saanen a maibturan ni Samson. Imbagana kenkuana ti sungbat iti burburitia. Ania ti kasukatna gapu iti panangibaga ni Samson iti asawana ti sungbat ti burburitia?

6. Ammo ni Samson no kasano a naamoanda ti sungbat agsipud ta ti laeng asawana ti makaammo ti sungbat. Ania ti nakuna ni Samson ti kusto a sungbatda?

7. Maminsan pay, pinapiga ti Espiritu ti Apo ni Samson (bersikulo 19). Ania ti inaramidna?

Nakapungtot unay ni Samson. Sadino ti napananna? _____

Ania ti napasamak iti asawana? _____

8. Kasano ti namnamamem a panaggibus ti pakasaritaan?

MAIKALIMA A LEKSION- PASET 4

ANIA TI NAAMMOANTAYO MAIPAPAN ITI DIOS:

- Iti pangrugian daytoy a kapitulo ni Samson ket naiparang kas maysa a manangipapilit ken awan panagraemna nga anak. Nagkedked isuna nga agtulnog kdagiti linteg ti Dios ken makiasawa laeng iti Israelita a babai Israelita. Ngem ketdi inapilitna ti nangala ti Filistea a babai nga agbalin nga asawana. Kalpasanna mabasatayo iti bersikulo 4: “Saan nga ammo dagiti nagannak kenkuana a ti Apo ti mangsapsapul iti gundaway ken pamuspusan a mangbusor kadagiti Filisteo...” Ket maburburtiaantayo. Kastoy kadi ti Dios? Kayatna kadi a saoen daytoy a no maminsan ket ti Dios pay ti mangidaulo tapno ti anak ket agbalin a manangipapilit ken awan ti panagraemna? Wenno, mabalin kadi a kayatna saoen a ti ket Dios mabalinna nga usaren ken uray mangparnuay pay kadagiti kasasaad tapno laeng maipatungpal dagiti nalinteg a panggepna?
-
-

- Namindua iti daytoy a kapitulo a nabasatayo a “ti Espiritu ti Apo pinapigsana ni Samson.” Ket iti tunggal kanito ni Samson ipakitana ti naisangsangayan a pigsana iti bagi. Ti umuna a padasna ket naibaga iti bersikulo 5-6 ken ti maikadua ket iti bersikulo 19.
- Ti maysa ket maibusor iti _____ ken ti sabali ket maibusor iti _____

Ti Dios pinilina ti panangusarna ken Samson tapno ipakitana ti pannakabalin ken pigsana. Panunotem dagiti gundaway a naipakita wenno napaliiwmo ti pannakabalin ken pigsa ti Dios a naiparang babaen iti biag iti sabali a tao. Ti pannakausar ti naisangsangayan a pigsa ket mapaneknekan met kadagiti kellaat a kasasaad matignay ti glandula a magpapgisa iti tao tapno mabagkat dagiti lugan wenno maiyakar dagiti dadakkel nga bato.

- Daytoy kadi a naisangsangayan a pigsa ket kayatna a saoen a pigsa ti bagi laeng? Ania ti naammoantayo maipapan iti Dios no ti Sao kunana a ti Espiritu ti Apo immay a sipipigsa ken Samson?
-
-

PANNURSURO:

Ti pannakarikna ti Espiritu ti Dios ket nalabit saan a gagangay para kenka. Ni Samson ket naisangsangayan a tao. Saan laeng a gapu ta insikog isuna iti lupes ken awanan anakna a babai ngem isu ket nailasin pay a kas Nazareo. Napadakkel isuna iti nadiosan a pagtaengan kadagiti nagannak a dimawdawat iti Apo para iti sirb bayat ti panangpadakkelda iti ubing para iti biag ken trabaho nga insagana ti Apo para kenkuana.

Nalabit masmasdaawka. No saanko pay narikna ti Espiritu ti Dios, kayatna kadi a saoen adda iti saan a nasayaat kaniak? Ti Espiritu ti Dios ket saan a rikna. Saan a panaguray iti kapadasan iti rikna. Ti Espiritu ti Dios ket umay kadagiti biagtayo iti nabileg a wagas a kasla gagangay. Ti panangipaay iti ayatna ken pannangaasi iti maysa malmalday, iti gayyem a masaksaktan, iti panagdengeg a sipapasnek iti pakaupayan ken buteng iti maysaa naikkat iti trabaho wenno saan naikkan iti pannakaital-o iti saad ken ti pannakipagrumbak iti maysa nagun-odan, pannakipagrumbak gapu iti panagpasngay wenno panagkinnari amit ket pagagarigan iti gagangay a wagas a no sadino a ti Espiritu ti Apo ket umay a sibibileg.

Kadagiti nagbalin a kukua ti Apo babaen iti buniag, ti Espiritu ti Apo umay a sibibileg bayat ti panangtagikuana kadakuada a kas kukuana. Inlasinna ida para iti nasantoan a panggepna. Ti pannakausar ti ti gagangay a danum ken ti nasantoan a Saona ket nagtipon dagitoy a mangted kadatayo ti naisangsangayan a kapadasan. Iti buniag pinagbalinnatayo a annakna, agtawid iti pagarianna ken idiyana kadatayo ti biag nga agnanayon Kenkuana. Iti buniag innalana ti rugit ti basoltayo ket inpaayna kadatayo ti nabuslon a parabur ken kaasina babaen ti pannakapakawan ti amin a basoltayo. No saanmo pay napadasan ti naisangsangayan a sagut ti parabur ken kaasina, ti pannakapakawan ti amin a basolmo babaen iti pammati ken Jesus, ti kararagko para kenka ket ti Espiritu ti Apo ket umay kenka a sibibileg iti daytoy a gundaway.

KARARAG:

O Jesus, natay ka para kaniak. Sika ti mangisalakan ko. Sapay ta ti Espiritum ket umay kaniak a sibibileg babaen laeng iti panangam-ammok Kenka. Iyadayonak manipud iti panangbirokko kadagiti naisangsangayan a kapadasan a napnapno iti karirikna ken rikna ngem ketdi lukatam dagiti matak a makabigbig ti Espirtum nga agtatrabaho kadagiti gagangay a wagas a no sadino a pinilim nga aramatennak. Ita nga aldaw nangnangruna nga idatonko Kenka toy kararagko iti panagdayaw ken panagyaman gapu kadagiti amin a bendision a sibabaknang nga impapaayMo iti biagko.

SUBLIAN NGA ADALEN:

Naibagan iti Uk-ukom 13, uray pay a sakbay ti pannakipasngayna, naamoantayo a ni Samson ket agbalin a Nazareo, nailasin a para iti Dos (bersikulo 5) a dita nga irugina ti pannakawayawaya dagiti Israelita manipud kadagiti Filisteo. Iti Uk-ukom 14:2 naadaltayo a ni Samson ket pinilina a mangasawa iti maysa Filistea. Daytoy a babai ti inusar ti Dios tapno sungatenna dagiti Filisteo (Uk-ukom 14:4). Nupay kasta, iti pungtotna ken gapu iti panangiturong ti babai nagsubli Samson iti balay ni amana ket ti asawana ket naited a kas asawa iti gayyemna a nangserbi kenkuana iti kasarna.

MAIKA-LIMA A LEKSION-PASET 5

ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 15. Iti maminsan pay agsapulka kadagiti kinapudno iti pakasaritaan.

- Ania ti naammoan ni Samson idi nagsubli iti asawana?
- Ania ti panagibales ni Samson?
- Ania ti inaramid dagiti Filisteo?
- Kasano a nairaman dagiti Israelita?
- Ania ti inaramid ti Dios iti kasapulan ni Samson?

PANAGSANAY:

1. Ania ti napasamak idi nagsubli ni Samson tapno makitipon iti Filistea nga aswana (bersikulo 1-2)?

 2. Ania ti pamuspusan ti ama ti babai iti parikot?

 3. Narikna ni Samson a ti panangbalesna kadagiti Filisteo ket nainkalinteg. Ania ti naikeddengna nga aramiden (bersikulo 4-5)?

 4. Kasano iti inaramid dagiti Filisteo (bersikulo 6)?

 5. Ania ti inaramid ni Samson (bersikulo 7-8)?

 6. Ti bato ti Etam ket masarakan iti sakup ti tribu ti Juda. Tapno laeng matiliw ni Samson nagkampo dagiti Filisteo idia Juda. Ania ti inaramid ti Juda apaman a naawatanda ti kayat a mapasamak dagiti Filisteo (bersikulo 11-13)?

 7. Maminsan pay, ania ti napasamak iti bersikulo 14?

 8. Agparparang a naan-anayen ti panagibales ni Samson kadagiti Filisteo. Napnek isuna. Naawagan dayta a lugar iti...

 9. Adda iti nalawag a kasapulan ni Samson iti bersikulo 18. Ania daytoy?

 10. Kasano a simmungbat ti Apo?

- Ket napapigsa ken naungaran ni Samson.
11. Ti Israel ket adda iti babaen iti turay dagiti Filisteo. Nupay kasta, ni Samson, ket agserserbi a kas ukom ket idadauloanna dagiti Israelita kabayatan dagitoy a tiempo. Kasano ti kabayagna?

PANURSO:

Daytoy a kapitulo ket maipapan iti panagibales. Ti panagibales ket isu ti panangisubli ti dakes nga inaramid ti maysa a tao wenno grupo. Ti panagibales ket agbalin a kasla saan mapenpenek a essem. Saan a pulos a mapnek. Ti panagibales ket isu ti panaggandat a mangabak. “Orasen ti panagsingir! Agibalesak. Sublianankanto.” “Diak ipalubos a lumabas daytoy nga awan kasukatna.” “Pinasaktandak ket ita siguradoek nga agsagabaka iti saem.” Ken, iti tunggal maited a sakit ket nakarkaro ngem ti immuna. Diakto agsardeng agingga a saanyo a masagrap ti patiek a maiparbeng kenka.” Ispasimudaagna a kustoak ket sika ti nagbiddut.

KARIT A SALUDSOD:

Ania ti sumra iti panagibales ken kasano a magun-odan daytoy?

MAIKA-INNEM A LEKSION—PASET 1

ANIA TI NAADALTAYO MAIPAPAN ITI DIOS:

Ania ti ibagbaga dagitoy a bersikulo maipapan iti Dios ken panagibales?

- Deuteronomio 32:35—

• Isaias 2:12, 17-18—

- Levitico 19:18—

- Taga-Roma 12:17-21—

Mangisurat iti panangdagup a balikas. Ania ti naadaltayo maipapan iti Dios ken panagibales manipud kadagitoy a bersikulo?

PANANGIPAKAT:

Masapul nga ipaayantayo iti tiempo tapno kitaentayo ti bukodtayo a sungbat kinadakes a napasamak kadayo mabalin a nairanta wenno saan. Adu dagiti saan a nainkalintegang iti mapasasamak iti innaldaw. Adda dagiti banbanag a kasla saan a patas. Adda dagiti aramid ken sungbat a kasla saan a naimbag. Kasanotayo a sumungbat? Narikna ni Samson a maiparbeng laeng ti panagibalesna gapu iti dakes nga inaramid kenkuana dagiti Filisteo ken kasta met kenkuana. Manipud iti pannursurotayo ania ti adda a naadaltayo iti nadosan a sungbat iti panagipenpen iti sakit iti nakem wenno ti panagibales?

Adda kadi maysa a saan a nainkalintegang ti umapay iti panunotmo, maysa a banag nga inaramidda kenka wenno sika ti nakaaramid? Ania dagiti pammilin ti Dios para iti panagbiag kadagiti kakastoy a tiempo?

Kaano a makitam a narigat iti sumungbat iti nadosan a wagas iti maysa a saan a nainkalintegang?

Dagiti pagiwarnak ket napunpunoda kadagiti paspasamak kadagiti tattao a nagtignay a napno iti panagibales a maibusor kadagiti sabsabali. Kabayatan daytoy sumaruno a lawas mangkartib kadagiti artikulo nga ibilang dagiti agiwarwarnak a maikari iti imatang ngem iti kababagasna ket istoria laeng iti panagibales. Ania ti mabalin a maadaltayo manipud kadagitoy a banagna?

IKABESA:

Basaen ti Dagiti Salmo 94. Ti panagsingir ket trabaho ti Dios. Ti Dios ti Ukom. Isuna ti Maysa nga Isu ti sarikedked ken ti bato a pundasyontayo, maysa a lugar a mabalintayo a pagkamangan ken paglemmengan. Nagtaray ni Samson iti rukib ti bato ti Etam. Ti Apo a Diostayo ti batotayo Isu a mabalintayo a pagkamangan. Singiren ken dadaelenna dagiti managdakdakes. Daytoy ti karina. Isurat ti Dagiti Salmo 94:1-2, 22-23 iti bassit a papel. Ikabesam daytoy! Aramidem a nalaka a maiggaman ti papel ken isuratmo dagiti nadumaduma a tiempo a makapaliiwka iti panagibales wenno into no sika a mismo ket kayatmo iti pammales.

MAIKA-INNEM A LEKSION~PASET 2

PANURSO:

Iti panangsango iti panagibales a kas iti kayat ti Dios nga aramidentayo ket nalablabes ngem iti nataoan a kabaellantayo. Ti pagirayantayo ket supapakan ti dakes iti dakes. Ni Jesus a mismo ti nangted iti pagulidanan iti kangrunaan a gatad iti saan a panangsupapak ti dakes iti dakes. Kitaen dagiti sumaganad a pakabasaan ken kitaen dagiti kinapudno nga isursuro kadagitoy a bersikulo:

Pakabasaan	Panursuro
Mateo 5:44-45	
Lucas 23:34	
Aramid 7:59-60	
Roma 12:14-21	
1 Pedro 2:23-24	
1 Pedro 3:9	

Mangisurat iti pakadagupan no ania ti isursuro dagitoy a pakabasaan maipapan iti sungbattayo kadagiti tattao a nakaaramid iti dakes kadatayo.

KARARAG:

O Apo, makitak ti bagik iti kasasaad no mariknak a saan a nasayaat ti pannakisango dagiti dadduma kaniak. Nariknam met ti kasta idi nailansaka iti krus. Ania ti inaramidmo tapno maikarika iti kasta a pannakadusa, ken uray pay iti ipapatay? Nagulimekka. Saanka a nagsapul iti supapak wenno panagibales. Saanmo a pulos a dinawat iti Ama tapno supapakanna ti dakes iti dakes. Nagulimekka para iti pagimbagak. Ikkannak iti nayon pay iti pannakabalinMo. Umay koma kaniak ti pannakabalin ti EspirituM, Apo, imbes nga agibalesak ket mabalinak nga ayaten dagiti sabsabali a kas iti pananggayatMo kaniak.

PAKAUNA:

Dagiti Uk-ukom 16:1-22 ket nangrugi ken nagpatingga idia y Gaza, maysa nga ili a masarakan iti abagatan a paset a sakup ti Filistia. Sapulem daytoy nga ili iti mapa nga adda laeng iti igid ti baybay ti Mediterania adda iti laud ti Natay a Baybay. Ti pakasaritaan da Samson ken Delilah ket iparangaragna ti kinalakana a matinnag iti panangallilaw ti basol. Laglagipem nga inikkan ti Dios ti pagannurrotan ken Manoa ken ti asawana a ni Samson nga anakda ket agbalin a Nazareo. Maysa a naidumduma nga allagaden para ken Samson ket ti saan a pannakapukis ti buokna (Uk-ukom 13:5).

Sabali pay a napateg a kinapudno a laglagipen ket kas maysa a Nazareo ni Samson ket nailasin a mangirugi iti pannakaisalakan dagiti Israelita manipud kadagiti Filisteo. Naamoantayo nga iti maminsan pay ti Israel ket nakaaramid iti kinadakes iti imatang ti Apo isu a nangiyawat kadakuada iti ima dagiti Filisteo (Uk-ukom 13:1). Nakaam-amak dagiti Filisteo gapu iti laingda nga agusar iti landok. Nagtalinaed a pangta dagitoy a tattao iti dagup ti pakasaritaan ti Israel. Isuda dagiti nabatbati a nangtagikua idi ti Naikari a Daga ti tiempo a rugian a tagikuaen ti Israel. Iti kabayatan ti tiempo ti panangidaulo ni Samson nagtultuloy a pangtada iti Israel.

Ti langenlangen iti nagbaetan da Samson ken Delila ket adu iti makaammo. Ti Hollywood ket nagaramid iti pelikula maipapan iti daytoy a pakasaritaan; nupay kasta, adu a tattao iti saan a makawat a ni Samson ket nailasin iti Dios para iti nalinteg a panggepNa. Bayat iti panangbasam ti pakasaritaan kitaem ti langenlangen iti nagbaetan dagitoy dua a nagakem ken ibilangmo no daytoy ket pudno a pakasaritaan ni ayat.

ARAMIDEN:

Basaen ti Uk-ukom 16:1-22. Siputan dagiti *kinapudno* iti pakasaritaan.

- Siasinoda dagiti agbibig iti pakasaritaan?
- Ania ti plano?
- Kasano a nagleppas ti pakasaritaan?

MAIKA-INNEM A LEKSION~PASET 3

PANAGSANAY:

1. Ania ti panggep dagiti tattao ti Gaza, dagiti Filisteo, nga aramiden (bersikulo 1-2)?

a. Sadino ti ayan ni Samson?

b. Kasano a nakalibas isuna (bersikulo 3)?

2. Ni Delila ti kabbaro nga ayat iti biag ni Samson (bersikulo 4). Nasikap ken mangliliput isuna. Ania ngata a plano iti immannugotanna kadagiti papangulo dagiti Filisteo (bersikulo 5)?
a. Ania ti aramidenna?

b. Ania ti gungunana?

3. Namintallo a daras a nagsaludsodan ni Delilah ni Samson tapno ipalgakna ti palimed ti pigsana ken namintallo nga inallilawna isuna. Tandaanan ti panagdur-as dagiti nagsasaruno nasikap a wagasna:
a. Bersikulo 6: _____
b. Bersikulo 10: _____
c. Bersikulo 13: _____
Ngem naregget ni Delila iti planona para iti naagum ken bukodna a pagimbagan
4. Ken, namintallo a daras a nangibaga ni Samson iti saan nga agpayso ken awan pategna a sungbat:
a. Bersikulo 7: _____
b. Bersikulo 11: _____
c. Bersikulo 13: _____
Ragragasaken ni Samson iti panangiggemna ti palimed ti pigsana ken ni Delila.
5. Ania dagiti pammabasol ni Delila (bersikulo 10, 13, 15)?

6. Ania a pamuspusan ti inaramat ni Delila tapno matakuatanna ti palimed ti nagdakkal a pigsana (bersikulo 16)?

7. Babaen it panangap-apa ken panangkurkurirona nauma ni Samson ket imbagana amin a banag. Nagballigi ni Delila. Naalana ti kinapudno a kasapulanna, imbagana kadagiti papangulo dagiti Filisteo isuda a nagdardaras nga imetda dagiti pagbayadda a pirak, pinukisanda ti buokna bayat ti pannaturogna ken _____ (bersikulo 19).
8. Ania ti napasamak idi mariing ni Samson (bersikulo 20)?

a. Tiniliw isuna dagiti Filisteo. Ania ti inaramidda kenkuana?

- b. Sadino ti nangipananda kenkuana?

- c. Ania ti inpaaramidda kenkuana?

9. Ania ti ibagbagana iti bersikulo 22 a kasla mangididiaya iti sangkabassit a raya ti namnama?

PAGPANPANUNOTAN:

Awan ti maaramidan ti maysa no di damagen ti saludsod: Ania ti madi a napasamak? Adtoy ti maysa a tao nga addaan iti naidumduma a pannakabalin, maysa a tao a nailasin para iti Dios manipud pay idi naiyanak, isu a nangidaulo iti Israel iti uneg ti dua-pulo a tawen, ken isu a nangirugi iti pannakaisalakan ti Israel manipud kadagiti mangparparigat kadakuada. Ita daytoy isu met laeng a tao ket nakapsot, bulsek, ken naipan nga aggiling iti pagbaludan. Dagiti mangparparigat a nakaibaonanna a dadaelen ket kasla isuda iti mangdadael kenkuana.

Ti saan a malappedan a gartem ni Samson iti lasag ti nangidanun iti pakadadaelanna. Kinniddawna kadagiti nagannakna a mangalada iti babai a Filisteo nga asawaenna (Uk-ukom 14:2). Nangala iti balangkantis (Uk-ukom 16:1). Ken ita nagayat iti sabali pay a babai (Uk-ukom 16:4). Nakaro a kasukat ti sumarsaruno iti tunggal langenlangen. Iti asawana ti pagteng ket bunga ti burburtia ket ti kasukatna ket ti panangtedna tallo-pulo a pares a pagan-anay. Iti balangkantis ket mainaig kadagiti tattao iti Gaza nga agpanggep a mangpapatay kenkuana ket nadadael ti ruangan ti ciudad, ken ni Delila napukaw ti pigsana ken pinanawan met isuna ti Apo. Ania pay ngata ti sagraopen daytoy a tao tapno maadalna ti kinamaag dagiti daldalanna?

Iti adu a wagas ni Samson ket agparparang a kasla ubing nga addaan iti bagi ti nataengan a tao ngem agbibig a kas iti kinamaag a kas iti ubing nga agkurang iti panursuro ken panagtaeng. Ti gartemna ti mangdiktat kadagiti aramidenna. Ti kababalinna ket kurang iti tibker. Ket kas nagbanaganna, isuna ket maisagsagmak iti bukodna a gartem ken kinakurang iti panangilasin ken kinatibker a sumungbat kadagiti sulisog nga ited dagiti sabsabali.

Awan maaramidan ti maysa no di ti agsiddaaw no ania ti panpanunotenna iti agmalmalem a nakapunggo ken aggilgiling iti pagbaludan. No maaddaanka iti gundaway nga agdamag ken Samson iti maysa nga agsapa bayat nga aggilgiling, ania dagiti tallo a saludsod ti kayatmo a damagen kenkuana? Dagiti saludsodmo ket saan a masungbatan iti “wen” wenna “saan.” Dagiti saludsodmo ket saan a mangrugi iti balikas nga “apay?”

- _____
- _____
- _____

MAIKA-INNEM A LEKSION~PASET 4

PANANGIPAKAT:

Saantayo a kitaen nga usigen ni Samson no saantayo a siaannugot a kitaen nga usigen iti bukodtayo a biag. Ikkam iti naan-anay a tiempo a kitaen dagidiay a banbanag a nangaramid kenka a nalaka a maisagmak iti saan a napintas a pananghusga ken pangneddeng. Kitaem dagiti gartem a nangipakita iti kinakapoy iti kababalinmo:

Ania iti mangmangegmo nga ibagbagada kenka a nakaumaam iti panagsasaoda ken panangkurkuro?

Ania dagiti wagas iti panangpabasolda kenka iti panagulbod ken kinamaag?

Ania ti adda kenka a pigsa bayat iti pananglasinmo no kasano nga iggamam ti panangraot ti sulisog?

PANAGSANAY:

No urnongentayo amin a ti bukodtayo a pigsa, agkurangtayo iti pigsa nga insagana ti Dios para kadayo. Ania ti isursuro dagitoy a bersikulo kadayo maipapan iti pudno a pigsa?

Pakabasaan	Panursuro
Exodo 15:2	
2 Samuel 22:33	
Salmo 46:1	
Isaias 40:31	
1 Corinto 1:25	
1 Peter 4:11	

IKABESA:

Ti Filipos 4:13 ket ababa a bersikulo nga ikabesa. Nupay kasta, ig-iggaman daytoy a bersikulo ti pudno. Ipalagipna kadayo a mabalintayo nga aramiden amin a banag, uray pay no makasangotayo iti imposible. Ti balikas nga “amin a banag” ket ramanenn dagiti amin a banbanag. Ti pagtaudan ti amin a pigsa ket ti Apo. Maaramidko amin a banag gapu Kenkuana!

Isuna ti mangted iti amin a pigsa. Isuna ti nangted kaniak iti pigsa. Iti maminsan pay, maguyugoyka a mangisurat kadaytoy a bersikulo iti bassit a papel. Ragsakem ti panagsanay nga agikabesa. Sursuroem iti umasideg iti pigsa ti Apo para iti amin a pigsam mabalin a bagi, panunot, rikna wenno espiritual.

KARARAG:

Isuratmo ti kararagmo nga usarem ti Efeso 3:16 ken Colosas 1:11. Sukatam dagiti sandi-nagan tapno aramidem ti kararagmo a para kenka. Kayat ti Dios a mangegnaka nga us-usarem dagiti SaoNa bayat iti pannakisaritam Kenkuana a kas met iti maysa a nagannak a ragragsakenna a denggen ti ubing nga us-usarenna dagiti balikas ken kapanpanunotan nga insuro ti nagannak iti anakna.

ARAMIDEN:

Natiliw ni Samsom; sinuatda ti matana, ken ita impan dagiti Filisteo isuna idia y Gaza a naggiling idia y pagbaludan. Uk-ukom 16:22 kunana a mangruging manen a tumubo ti buokna. Agsubsublin ti pigsana. Basaen ti Uk-ukom 16:23. Siputan dagiti sumaganad:

- Apay nga agramrambak dagiti Filisteo
- Ania ti pagragsakanda?
- Ania ti kararag ni Samson?
- Kasano a sinungbatan ti Dios ti kararag ni Samson?

PANAGSANAY:

1. Ania ti napagnunumoan dagiti papangulo dagiti Filisteo nga aramiden (bersikulo 23)?

2. Sino ti bigbigbigenda a nakatiliw ken Samson?

3. Natungpal ti panagibalesda. Ania ti inaramid ni Samson a namagbalin a kabusorda isuna (bersikulo 24)? Adalen manen dagitoy a pakabasaan:
 - a. Uk-ukom 14:19- _____
 - b. Uk-ukom 15:3-5- _____
 - c. Uk-ukom 15:14-15- _____
4. Dagiti tattao ket mangmangan ken umin-inomda ita inawaganda ni Samson. Ania ti kayatda nga aramiden ni Samson (bersikulo 25)?

5. Ania ti kiniddaw ni Samson iti adipen nga aramidenna (bersikulo 26)?

6. Ania ti naammoantayo maipapan iti templo ni Dagon idi bersikulo 27? Siasinoda dagiti naguummong a mangbuya iti panagpabuya ni Samson?

7. Ania ti kararag ni Samson (bersikulo 28)?

8. Insadag ni Samson dagiti imana iti dua nga akintengnga nga adigi ti templo. Ania dagiti maudi a balbalikasna?

- a. Induronna iti amin a pigsana ket

- b. Sino ti natay a kadua?

9. Ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 31?

MAIKA-INNEM A LEKSION~PASET 5

PAGPANUNOTAN:

Dagiti papangulo dagiti Filisteo ket mamatida a bagida ti kamaudianan a panagibales. Nagidaton ken nagramrambakda sitatalgedda a ti diosda a ni Dagon iti nangiyawat ken Samson iti imada. Ngem, intultuloy ni Samson iti agibales iti maminsan pay iti maudi a gundaway. Iti bersikulo 28 dinawatna iti Mannakabalin nga Apo iti pigsa a mangipatungpal iti maysa duron a mangted kenkuana iti panagibales iti pannakapukaw dagiti matana. Iti pisikal a kababagasna napukawna ti panagkitana. Saan a malapdan ti maysa a saludsoden no napukawna pay ti naEspirituan a panagkitana. Agragragsak ken agramrambak dagiti tattao iti pannakaiyawat ni Samson kadagiti imada. It-itedda ti pammigbig ken Dagon gapu iti balligida ken agit-itedda iti dakkell a daton iti daytoy bukodda a dios. Nupay kasta umaw-awag ni Samson iti Dios tapno iti maminsan pay ket ikkana iti naidumduma a pannakaipakita iti pigsa saan a gapu ta agdaydayaw dagitoy a tattao iti saan a pudno dios. Ngem ketdi tartarigagayanna a balsen dagiti Filisteo gapu iti pannakapukaw ti dua a matana.

- Ania iti nakaigapoan a napukaw ni Samson ti panagkitana? Ania iti nakaigapoan a nalipatanna nga inlasin isuna ti Dios para iti nalinteg a panggepna?

- Kasano a sinukatan ti panagibales ni Samson ti kabaelanna a makakita dagiti banbanag iti panagkita ti Dios?

- Ni kadi bulsek a Samson ket nalawag a makitana ken immawag iti Apo nga itedna ti panagibales ti Dios kadagiti Filisteo isuda nga agramrambak iti balligi ni Dagon? Patibkerem ti sungbatmo:

Mangipaay iti sumagmamano a minutos ken isuratmo dagiti sumagmamano a bukodmo a kapanpanunotan iti daytoy napateg a panagpatingga ti biag ni Samson segun kadagiti bersikulo iti Uk-ukom 16:23—31

KARARAG:

O Apo a Mannakabalin, iti amin a biag ni Samson nakitatayo ti pannakadadael nga ited ti panagibales. Kangrunaanna nakitatayo ti pannakadadael a pinarnuayna, ti pannakapukaw ti biag—patay. Napukaw ni Samson ti panagkitana iti biag a nagpatingga iti ipapatay. Alaem ti panangdadael ti gura manipud iti biagko ket sukatam iti ayat ken pammakawanMo. Tulongannak a mangkita ti biag manipud iti panangkitam ta kankanayon a pakawanen ken patgam kaniak ti parabur ken asiM. Iti amin a gundaway pagtalinaedem dagiti matak a nakakita Kenka, ti

mangmangted iti tunggal naimbag ken naan-anay a sagut. Punoennak iti ayat ken asim ken papigsaennak a sumungbat iti amin a kasasaad ti biag iti parabur ken asi, a saan a subadan ti dakes iti dakes ngem subadan ti dakes iti naimbag.

AGGIBUS TI LIBRO TI UK-UKOM:

Nupay saantayo a kitaen a nasayaat dagiti nabatbati kapitulo iti Libro dagiti Uk-ukom, maysa a grupo dagiti balikas a nabatbati a maulit-ulit iti mamin-adu a daras. Ania iti naibaga kadaytoy iti Uk-ukom 17:6, 18:1, 19:1 ken 21:25?

Nagsaknap ti panagkunniber. Kangrunaanna amin, didiosen ken dadduma pay a kinitikitan ladladawan iti naaramid, panagdaydayaw ket nasalimetmetan iti uneg ti pagtaengan dagiti Israelita. Mainayon pay, nakillo ti aramid dagiti papadi, sapsapulenda ti bukodda banbanag imbes a dagiti banbanag ti Dios. Ti klase ti panagbiagda iti daya a tiempo ket nadagup iti daytoy maulit-ulit a balbalikas: “Kadagita nga aldaw, awan ti ari ti Israel, tunggal maysa ket inaramidna no ania ti nalinteg iti matana met laeng.” Ti Libro ti Uk-ukom ket naggibus kadagitoy a balbalikas.

Iti kinawan panagtulnog iti bilin ti Dios ken dagiti linteg nangaramidda para iti bagbagida iti bukodda a linlinteg. Nangaramidda iti bukukodda a dios isu a nangituray kadagiti bibiagda. Ti lintegda ket daytoy awan ti linteg. Napukawda ti pagilasinan nga isuda dagiti tattao ti Dios. Nakikuyogda ket nagbalinda a kas iti tunggal maysa. Saandan nga agbibig a kas tattao nga inlasin ti Dios. Pinagtallikudanda dagiti pagrebbenganda iti kagimongan ken imbilangda dagiti bagbagida a kas tattao a dakkal iti pategna.

KARARAG:

O Apo a Mannakabalin, iti amin a biag ni Samson nakitatayo ti pannakadadael nga ited ti panagibales. Kangrunaanna nakitatayo ti pannakadadael a pinarnuayna, ti pannakapukaw ti biag—patay. Napukaw ni Samson ti panagkitana iti biag a nagpatingga iti ipapatay. Alaem ti panangdadael ti gura manipud iti biagko ket sukatam iti ayat ken pammakawanMo. Tulongannak a mangkita ti biag manipud iti panangkitam ta kankanayon a pakawanen ken patgam kaniak ti parabur ken asiM. Iti amin a gundaway pagtalinaedem dagiti matak a nakakita Kenka, ti mangmangted iti tunggal naimbag ken naan-anay a sagut. Punoennak iti ayat ken asim ken papigsaennak a sumungbat iti amin a kasasaad ti biag iti parabur ken asi, a saan a subadan ti dakes iti dakes ngem subadan ti dakes iti naimbag.

PANANGSUBLI NGA ADALEN

Bigbigem dagiti nagan dagiti tattao a malagipmo iti panagadalmo. Mangisurat dagiti balbalikas a mangibaga iti maipapan kadagidiay a tattao. Saanka a maupay no saanmo a malagip amin ida. Saan a panangpadas daytoy, isu nga anusam a kitaen dagiti pakabasaan a mangtignay ti lagipmo!

Nagan	Balikas a Pakalagipan	Pakabasaan
Josue		Josue 1
Rahab		Josue 2
Akan		Josue 7
Ehud, Debora ken Gideon		Uk-ukom 3-6
Nazareo		Uk-ukom 13:7
Samson		Uk-ukom 13
Filisteo		Uk-ukom 13:1
Delila		Uk-ukom 16

Sumagmamano a balikas ken grupo dagiti balikas ti naulit-ulit iti adaltayo. Isuratmo dagiti malagipmo. Naited dagiti pakabasaan a mangtulong kenka a mangrugi.

1. Josue 1:6 _____
2. Josue 10:28 _____
3. Josue 11:23 _____
4. Uk-ukom 1:19 _____
5. Uk-ukom 2:11 _____
6. Uk-ukom 14:19 _____

Isurat iti tallo wenno uppat a grupo ti balbalikas a mangiladladawan no ania ti napasamak kadagiti Israelita kadagiti Libro ti Josue ken Uk-ukom. Ania iti napasamak kadakuada maipanggep iti daga, dagiti papanguloda, iti panangtagikuada iti daga, nagbiag nga awan ari, ken ti agtultuloy ibabangon ken panagbaba ti naEspirituan a panagbiagda bayat a nainagda iti Dios ken nagdaydayawda iti sabsabali a didiosen?
